Αυτονομία και Κοινωνικά Κέντρα

πρώτη δημοσίευση στο περιοδικό Εντροπία της Συσπείρωσης Ατάκτων

του Νώντα Σκυφτούλη

Μετά την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού και της χωρικότητας και τροπικότητας που τον συνόδευαν, η οριζοντιότητα, η αμεσότητα, το γενικό πνεύμα του εξισωτισμού, η αυτοοργάνωση και η αυτονομία επικράτησαν σε όλο το εύρος των κινηματικών και κοινωνικών διαδικασιών παντού στην Ευρώπη, σε όλες τις εκδηλώσεις και τα πειράματα των από τα κάτω.

Ενώ ουδέποτε στο παρελθόν οι έννοιες της αυτονομίας ,της άμεσης δημοκρατίας, των συνελεύσεων και των κοινωνικών κέντρων δεν βρίσκονταν σε τέτοια έκταση στη δημόσια διαβούλευση, από την άλλη ουδέποτε ο κίνδυνος αφανισμού τους δεν ήταν τόσο ορατός. Δηλαδή ουδέποτε η ετερονομία δεν ήταν τόσο καθολική. Αντίφαση, σίγουρα, όμως από τις εξεγερμένες πλατείες μέχρι τα κίτρινα γιλέκα και την πανσπερμία των κοινωνικών κέντρων, παντού ακολουθούσε η ανάθεση και η ετερονομία προκειμένου να θεμελιώσει την εξεγερμένη κοινωνική ανικανότητα (αδυναμία γέννησης), η οποία κατανάλωνε για δική της χρήση την αυτονομία, την άμεση δημοκρατία, την ισότητα.

Να μιλήσουμε για αυτόνομα κοινωνικά κέντρα ή για κοινωνικά κέντρα αυτονομίας; Αν και την έννοια της Αυτονομίας δεν την διεκδικούν αρκετοί έτσι ώστε να κινδυνεύει με πολλές και διαφορετικές ερμηνείες, εντούτοις κινδυνεύει να «καταναλωθεί» και να υπονομευθεί μαζί με το έδαφος που είναι το κάθε κοινωνικό κέντρο. Γι’ αυτό ας μιλήσουμε και για τα δύο σαν να είναι ένα, ειδάλλως η αυτονομία θα είναι κενό γράμμα ή κενό νόημα. Να μιλήσουμε ρητά και κατηγορηματικά πλέον διότι μας το επιτρέπει η εμπειρία χρόνων αλλά και η ίδια η ιστορικότητα της

αυτονομίας.

> *Απέναντι λοιπόν στην καθολική ετερονομία και στα συνακόλουθά της, τη μεσολάβηση, την ανάθεση, την αντιπροσώπευση, τα κοινωνικά κέντρα υπήρξαν και εξακολουθούν να είναι το έδαφος ανάδυσης της αυτονομίας αλλά και της αισθητής εφαρμογής της διαμέσου της αυτοθέσμισης.*

Στους «νεώτερους χρόνους» της δεκαετίας του 1960, η αυτονομία βρίσκει την έκφρασή της στα εργατικά κινήματα κυρίως της Ιταλίας προκειμένου να νοηματοδοτήσει την κριτική στο κυρίαρχο μέχρι τότε γραφειοκρατικό μοντέλο του συνδικαλιστικού και εργατικού κινήματος αλλά και του αριστερού λόγου της κομματικής πρωτοπορίας. Την εργατική αυτονομία και τον συνακόλουθο εργατισμό ήρθε να διαδεχθεί μια άλλη αυτονομία με ριζική κριτική στην πρώτη, η Κοινωνική Αυτονομία η οποία υπήρξε προάγγελος των σύγχρονων Κοινωνικών Κέντρων για ένα άλλο τρόπο ζωής αλλά και για μια άλλη πολιτική και πολιτισμική προοπτική η οποία δίνει έμφαση στο παρόν. Από τον εργατισμό περνάμε στην αμφισβήτηση της μισθωτής εργασίας, ωστόσο η αυτονομία παραμένει σαν προσδιορισμός άσχετα από τα επιμέρους αφηγήματα. Τόσο η εργατική αυτονομία με τα συνδικάτα βάσης και τις επιτροπές εργοστασίων όσο και η κοινωνική αυτονομία με όλους τους κινηματικούς και πολιτισμικούς πειραματισμούς, πριν και μετά το Μάη του 68, αλλά και η όσμωσή τους, αποτέλεσαν επαρκή συνθήκη για να κοινωνικοποιηθεί η αυτονομία; Ή να διευκρινισθεί με βάση τον αισθητό κόσμο και να μην ιδεολογικοποιηθεί; Ή, ακόμα, να γίνουν αυτοί οι πειραματισμοί της αυτονομίας η εμπειρία του ανοικτού και όχι η εμπειρία του κλειστού; Μια αναγκαία διευκρίνιση είναι ότι όταν μιλάμε εδώ για τα κοινωνικά κέντρα, δεν αναφερόμαστε στα ιδεολογικά κέντρα ή στέκια, τα οποία ούτως ή άλλως έχουν μια αδιαπραγμάτευτη ταυτότητα και καθορίζονται από την πορεία της όποιας αφαίρεσης που έχουν κατά καιρούς ενστερνιστεί. Έχουμε στο νου μας τις συνέπειες που ακολουθούν ένα κοινωνικό κέντρο στο δημόσιο χώρο, και τούτο διότι η ανάγκη για δημόσιο χώρο και έδαφος οδηγεί στην επιλογή ενός κοινωνικού κέντρου. Το

ζήτημα της αυτονομίας ενός κοινωνικού κέντρου δεν αφορά την αυτονομία του από κρατικές ετερονομίες αλλά και από ιδεολογικές, και το ζήτημα αυτό ήρθε να το διαλευκάνει ο πιο νέος διαφωτισμός αυτονομίας, αυτός του ζαπατιστικού κινήματος.

> *Άμα τη εμφανίσει του, κοινοποίησε ένα αφήγημα για την πολιτική, τους δημόσιους χώρους, την αυτοοργάνωση και η αυτονομία βρήκε τη θέση της σε αυτή τη νέα αντιεξουσιαστική πολιτική.*

Οι Ζαπατίστας, ως κίνημα αλλά και ως κοινότητες, έχουν ένα πλαίσιο και έναν σαφή προσανατολισμό, ωστόσο η πόρτα τους είναι ανοιχτή στην κοινωνία για διαβούλευση και πράττειν. Και επειδή η ανοιχτότητα είναι η μοναδική εμπειρία στην περίπτωσή τους, φρόντισαν αυτό να είναι εμφανές αλλά και να το καταθέτουν σε κάθε εμφάνισή τους, σε κάθε λόγο τους. Αν και το ζαπατίστικο κίνημα δεν είναι τόσο «σέξυ», όπως ήταν τα μέχρι τότε γκεβαρικά και αντιιμπεριαλιστικά αντάρτικα, απέδωσε στην αυτονομία το αισθητό νόημα της, έξω από τους παραδοσιακούς ρόλους της πρωτοπορίας, της μιας και μοναδικής αλήθειας και τους ρόλους της αγωνιστικής πανούκλας. Με αυτή την έννοια προσδιόρισε τη νέα πολιτική της ανοιχτότητας και του δημόσιου χώρου.

Αυτά είχαμε υπόψη, όταν το 2005 ανοίγαμε τον ελεύθερο κοινωνικό χώρο Nosotros και θεμελιώναμε για πρώτη φορά την «Ανοικτή Συνέλευση» σαν μια εκδοχή του ζαπατισμού στις πόλεις. Το αντιεξουσιαστικό πλαίσιο λειτουργίας, η άμεση δημοκρατία και η αντιιεραρχία, όχι μόνο δεν χειραγωγούσε, αλλά, μάλιστα, έδινε περιεχόμενο και μεγαλύτερη ανοιχτότητα στην αυτονομία της Ανοικτής Συνέλευσης. Από την πρώτη μέρα, το Nosotros, σαν πρόταση, επιβεβαιώθηκε κοινωνικά και πολιτικά, διότι ήταν φανερό ότι ένα υποκείμενο ήδη ήταν σε κατάσταση αναμονής για νέες προτάσεις. Στη δεκαετία που ακολούθησε, η παραγωγή πολιτικής κινηματικών πανελλαδικών παρεμβάσεων, η προώθηση του διαλόγου κι ενός νέου διαφωτιστικού παραδείγματος καθώς και η πολιτιστική πολυμορφία που γέννησε και φιλοξένησε, ήταν τα

αποδεικτικά στοιχεία ότι κινούνταν στο ρυθμό της δεκαετίας του 2000. Και το λέω αυτό, διότι η πιο παραγωγική -πολιτικά- δεκαετία για την κουλτούρα της αυτονομίας ήταν αναμφίβολα αυτή του 2000-20012.

> *Η Ιστορία σε αυτή τη δεκαετία (σύνοδος 2003 Θεσσαλονίκη, φοιτητική εξέγερση 2006, φυλακές 2008 και Δεκέμβρης 2008) έδωσε σε όλες τις εκδοχές την ευκαιρία να δοκιμαστούν. Όποιες εκδοχές ηττήθηκαν τότε, ηττήθηκαν για πάντα.*

Ανοιχτότητα και Αυτονομία

Η ανοιχτότητα (ανοιχτή συνέλευση, παροδική συμμετοχή, εκλεκτική ταύτιση, δημόσια διαβούλευση) μπορεί να είναι αναγκαίος όρος, αλλά από μόνη της δεν αποτελεί σε καμιά περίπτωση προσδιοριστικό και καθοριστικό παράγοντα για την Αυτονομία. Με την παραδοχή ότι η ανοιχτή συνέλευση αποφασίζει και κατά συνέπεια έχει την εξουσία, η εμπειρία μάς δίδαξε ότι τα χαρακτηριστικά της ανοιχτής συνέλευσης δεν οδηγούν αναγκαστικά στη συμμετοχή κι ότι η ανάθεση καθώς και η ετερονομία εμφανίζονται σαν αναγκαίες επιλογές της συλλογικής λειτουργίας. Με άλλα λόγια, η ανοιχτή συνέλευση δεν δημιουργεί δεσμούς και δέσμευση προκειμένου να λειτουργήσει το συλλογικό και κατά συνέπεια και η αυτονομία, η οποία απαιτεί πολύπλευρη συμμετοχή και, μάλιστα, συνείδηση της συμμετοχής.

> *Πράττουμε όμως σε ένα γενικότερο περιβάλλον, όπου ο κοινωνικός δεσμός έχει διαρραγεί καθολικά και η εξατομίκευση είναι αυτή που κυριαρχεί σε όλες τις συλλογικές θεσμίσεις είτε μιλάμε για τον θεσμό της οικογένειας είτε για τον άτυπο θεσμό μιας πολιτικής συλλογικότητας.*

Η καθολική διάλυση λοιπόν του κοινωνικού δεσμού είναι αυτή που μετατρέπει την ετερονομία (το κράτος με τις συνεχείς θεσμίσεις του) σε μοναδικό ρυθμιστή των κοινωνικών σχέσεων και την καταφυγή σε αυτήν σε επιλογή για την επίτευξη της αποτελεσματικότητας. Ακόμα και στο επίπεδο της κυρίαρχης

πολιτικής, οι επαγγελματίες πολιτικοί διαπιστώνουν την απόδραση της πολιτικής και την έκπτωσή της σε μια διαχειρισιμότητα και κυβερνησιμότητα. Μπορεί όμως η κοινωνία ή μια συλλογικότητα να λειτουργήσει για πάντα χωρίς δεσμούς; Σε καμιά περίπτωση, όσο μεγάλη χρονικά κι αν μας φαίνεται αυτή η παρούσα μεταβατική περίοδος.

Με αυτή την παραδοχή κατά νου, η αναζήτηση του κοινωνικού δεσμού είναι συνεχής και αναγκαία για την ύπαρξη της κοινωνίας. Το ζήτημα είναι ότι ο νέος κοινωνικός δεσμός δεν μπορεί να γίνει με τους παραδοσιακούς όρους (όπως λένε οι συντηρητικοί οποιασδήποτε απόχρωσης συμπεριλαμβανομένων και των αριστερών, αναρχικών), διότι αυτοί κατέρρευσαν. Ασφαλώς λοιπόν μπορεί να αναδυθούν νέοι κοινωνικοί δεσμοί αλλά με νέους όρους και τα κοινωνικά κέντρα είναι ακόμη το ιδανικό σημείο-έδαφος αυτής της αναδημιουργίας.

Στην ίδια αντιστοιχία βρίσκεται και η αυτονομία, η οποία παράγεται από τον κοινωνικό δεσμό και τον οποίο απαιτεί για να υπάρξει. Ταυτοχρόνως, αυτονομία και αυτοθέσμιση δεν μπορούν να γίνουν με παραδοσιακά υλικά και ρόλους. Φανταστείτε να προτείναμε στη Γυναίκα να επανακτήσει τους παραδοσιακούς εσώκλειστους ρόλους (νοικοκυρά, μητέρα) προκειμένου να ανασυγκροτηθεί ο θεσμός και ο δεσμός της οικογένειας. Είναι το ίδιο με το να φανταστούμε σήμερα την ύπαρξη ενός κόμματος ή μιας οργάνωσης προκειμένου να μεσολαβήσει για την κοινωνική απελευθέρωση.

> *Τα κοινωνικά κέντρα, και αυτό πλέον είναι εκ των ων ουκ άνευ, δεν μπορούν να λειτουργούν παρατημένα στη ροή της καθολικής εξατομίκευσης, διότι όσο πιο ανοικτά είναι τόσο περισσότερο καθορίζονται από το περιβάλλον.*

Το πρόταγμα κάθε κοινωνικού κέντρου είναι απαραίτητο να εναρμονίζεται με αυτό της αυτονομίας και η αυτονομία προϋποθέτει την άρνηση των παραδοσιακών ρόλων αλλά και των παραδοσιακών ιδεολογιών, διότι σε αντίθετη περίπτωση θα ήταν η

αυτονομία ένα ετεροκαθορισμένο αφήγημα ενός άλλου κόσμου.

Η αυτονομία και το κοινωνικό κέντρο δεν μπορούν να επιβιώσουν χωρίς τη συνεχή ανανέωση του πολιτικού και πολιτισμικού προτάγματος αλλά και της τροπικότητας. Ο κοινός προσανατολισμός και ένα πλαίσιο θα είναι πάντα αυτό που κατοχυρώνει το συλλογικό. Αυτά, όμως, θα είναι έννοιες άνευ σημασίας, αν απουσιάζει η αυτοθέσμιση -αυτή η επίπονη διαδικασία παραγωγής δεσμού-δέσμευσης. Η αυτοθέσμιση της ανοικτής συνέλευσης θα δώσει νόημα και περιεχόμενο στην αυτονομία, αφού θα είναι η αισθητή αποτύπωσή της και η απόφαση της συνέλευσης θα είναι ουσιαστική, αφού θα έχει απαντηθεί ποιος μπορεί να συμμετέχει στην απόφαση και στην υλοποίηση. Σε αυτό ακριβώς το σημείο έρχεται και η ανοιχτότητα ως όρος, προκειμένου το κοινωνικό κέντρο να εισέλθει στο δημόσιο χώρο και να αναπαραχθεί, αναπαράγοντας, παράλληλα, τον δεσμό της υτονομίας.

Κατάσταση αναμονής και εξόδου

Η κατάσταση αναμονής είναι η κατάσταση όπου η ένταση των κοινωνικών και κινηματικών αισθητήρων είναι στην κορύφωση τους, στο βαθμό που η συνειδητή επιλογή της αυτοθέσμισης και της δημιουργίας δεσμών θα μας επιτρέψει τη δημιουργία αυτόνομων αντιεξουσιαστικών δομών. Και αυτό δεν μπορεί να γίνει πλέον -στη σημερινή ευρωπαϊκή πραγματικότητα- χωρίς ή για την κοινωνία. Τα αυτόνομα κοινωνικά κέντρα έχουν μόνο μία επιλογή πλέον προκειμένου να συμμετέχουν και ενδεχομένως να αντιστρέψουν την εξοργισμένη κοινωνική ανικανότητα σε μια γενικευμένη δημιουργία αυτόνομων δομών. Με άλλα λόγια, αντί τα κοινωνικά κέντρα να διαχειρίζονται ανάγκες αλλά και επιθυμίες στο εσωτερικό της αυτονομίας τους, να προσπαθήσουν την μεγάλη έξοδο στο δημόσιο χώρο δημιουργώντας αυτόνομες δομές. Τα ζητήματα του δημόσιου χώρου καθώς και του αισθητού κόσμου αλλά και η αυτοδιαχείριση τους είναι μια τακτική αφαίρεσης και ακρωτηριασμού της ετερονομίας και συγχρόνως διεύρυνσης της αυτονομίας. Με αυτό το τελευταίο, κάπως σχηματικό, εννοώ ότι η αυτονομία μπορεί να αναδείξει, αναδημιουργώντας,

νοηματοδοτώντας εκ νέου τα αισθητά.

> *Η λειτουργία μιας αυτόνομης συνέλευσης μέσα στο κοινωνικό κέντρο καθορίζεται αργά ή γρήγορα από τα συμβάντα του έξω κόσμου.*

Να σπάσουμε λοιπόν το νήμα του διαχωρισμού και να πιάσουμε το νήμα που μας συνδέει με το δημόσιο χώρο συνειδητά, με δεσμό και δέσμευση, σε μια διαρκή αλληλεπίδραση. Η κοινωνική δικτύωση (του κοινωνικού κέντρου) και, επαναλαμβάνω, η αυτοθέσμιση, αυτόνομων κοινωνικών δομών να είναι ο ένας πόλος. Ο άλλος ήδη υπάρχει, είναι το κράτος και οι ετερονομίες. Μια τέτοια δυαδική κατάσταση θα φέρει τέλος στην εξεγερμένη κοινωνική αδυνατότητα.

Εξέγερση στη Χιλή: μια ολόκληρη χώρα ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό

αναδημοσίευση από το συντροφικό Beyond Europe

στο ρεπορτάζ και τις φωτογραφίες ο Paul Frei, στη (βιαστική) μετάφραση ο Στέφανος Μπατσής

Μια φωτιά έχει ξεσπάσει στη Νότια Αμερική. Κι ενώ στη Βραζιλία και τη Βολιβία τα τροπικά δάση καίγονται κυριολεκτικά, στην Αργεντινή έχουμε εδώ και εβδομάδες πορείες και διαμαρτυρίες ενάντια στις νεοφιλελεύθερες μεταρρυθμίσεις του συντηρητικού προέδρου Μάκρι. Στο Περού ο πρόεδρος διαλύει το Κοινοβούλιο και στο Εκουαδόρ η κυβέρνηση αναγκάζεται να εγκαταλείψει τη χώρα έπειτα από τις μαζικές διαδηλώσεις και τη γενική απεργία.

Μέσα σ’ αυτό το χάος, η Χιλή παρουσιάζεται ως μια ήρεμη και σταθερή χώρα, και γι’ αυτό ο δεξιός πρόεδρος και δισεκατομμυριούχος Πινέιρα ακόμη κομπάζει στις αρχές του Οκτώβρη: η Χιλή είναι «μια όαση στη μέση μιας ανήσυχης Λατινικής Αμερικής». Λιγότερο από δύο εβδομάδες αργότερα κι η αφήγηση αυτή έχει εκραγεί. Τώρα, ο Πινέιρα μιλάει για «έναν πόλεμο απέναντι σε έναν ισχυρό εχθρό».

Από την 19η Οκτωβρίου, μια πανεθνική εξέγερση έχει εξαπλωθεί στη Χιλή. Η ισορροπία ύστερα από μόλις λίγο περισσότερο από μία εβδομάδα είναι η εξής: 20 θάνατοι, χιλιάδες τραυματίες, από τους οποίους σχεδόν 500 με τραύματα από πυροβολισμούς, 6000 συλλήψεις, 18 καταγγελίες ενάντια στην αστυνομία για βιασμούς, περισσότεροι από 20 εξαφανισμένοι άνθρωποι.

Τι συνέβη όμως κι η κατάσταση κλιμακώθηκε σε τέτοια έκταση; Βρίσκομαι στο δρόμο για το Σαντιάγκο της Χιλής ώστε να σχηματίσω επιτόπου μια ιδέα της πραγματικότητας.

Η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι

«Η Χιλή είναι ένας κοιμώμενος γίγαντας», μου λέει ο ταξιτζής στη διαδρομή προς το κατάλυμά μου στο Barrio Brasil, λίγα μόνο τετράγωνα μακριά από το Palacio de la Moneda, την έδρα της κυβέρνησης.

«Η αύξηση των κομίστρων υπερχείλισε το ποτήρι», λέει. Μετά τη σταδιακή αύξηση των τιμών των εισιτηρίων, μαθητές και φοιτητές κάλεσαν σε μια συλλογική εισιτηριοδιαφυγή. Οι ίδιοι δεν θίγονται από την αύξηση αυτή, αλλά έδειξαν αλληλεγγύη.

Όταν οι μπάτσοι αντέδρασαν ιδιαίτερα δυναμικά, έγινε επίθεση στο μετρό και ολόκληροι συρμοί παραδόθηκαν στη φωτιά, ενώ σουπερμάρκετ λεηλατήθηκαν και κάηκαν. Στη φτωχή πόλη του Βαλπαραΐσο, αναγκάστηκαν να εκκενώσουν το κοινοβούλιο όταν οι διαδηλωτές κατάφεραν να ξεπεράσουν τους φραγμούς. Από άκρη σε άκρη της χώρας, η αστυνομία έχασε τον έλεγχο και ο πρόεδρος κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης κι έστειλε το στρατό στους

δρόμους.

Μετά τη νεοφιλελεύθερη ανοικοδόμηση της χώρας από τον δικτάτορα Αουγκούστο Πινοσέτ (1973-1990), τα περιουσιακά στοιχεία του κράτους ιδιωτικοποιήθηκαν και τα κρατικά επιδόματα μειώθηκαν δραματικά. Μέχρι και σήμερα, το ηλεκτρικό, το νερό, η υγεία, η εκπαίδευση και το συνταξιοδοτικό σύστημα είναι ιδιωτικοποιημένα. Έτσι, η διαμαρτυρία γρήγορα εξελίχθηκε σε μια εξέγερση που κατηγορεί τους καθημερινούς και συστηματικούς περιορισμούς του καπιταλισμού.

Μια καμμένη τράπεζα

Chile despertó

Μία μόλις ημέρα μετά την τεράστια διαδήλωση, οι δρόμοι στο κέντρο του Σαντιάγκο είναι ανατριχιαστικά άδειοι. Η περιοχή γύρω από το Palacio de la Moneda είναι κλειστή. Αστυνομικοί με

την πλήρη, πράσινη ενδυμασία στέκονται σε κάθε γωνία και τα μαγαζιά έχουν οχυρώσει τις εισόδους και τα παράθυρά τους.

Με περισσότερους από 1.2 εκατομμύρια συμμετέχοντες στην πρωτεύουσα, η διαδήλωση ήταν η μεγαλύτερη από το τέλος της δικτατορίας, σχεδόν 30 χρόνια πριν. Η διαδήλωση αυτή, όπως και οι προηγούμενες, συγκεντρώνονται στην Plaza Baquenado. Η πλατεία λειτουργεί ως κυκλικός κόμβος από τον οποίο η 8 λωρίδων, κύρια λεωφόρος Avenida Libertador Bernardo O' Higgins ξεκινά για να καταλήξει στο κτήριο της κυβέρνησης. Κατά μήκος του δρόμου αλλά και στους παράδρομους, μπορεί να δει κανείς αναρίθμητα γκράφιτι και ταγκιές.

Σε αυτή την περιοχή είναι που συγκεντρώθηκαν τις τελευταίες μέρες οι συγκρούσεις με τους μπάτσους, κι ένας διαδηλωτής μου περιγράφει την κατάσταση. «Η Χιλή ξύπνησε (Chile despertó)», λέει. Το σύνθημα αυτό το ακούει κανείς ξανά και ξανά στις πορείες και το διαβάζει στα μπάνερ.

Στα περίπου δύο χιλιόμετρα που χωρίζουν το Palacio de la Moneda και την Plaza Baquenado, υπάρχουν τρεις σταθμοί του μετρό, οι οποίοι καταστράφηκαν όλοι και είναι ακόμη κλειστοί. Πέντε κτήρια τα οποία βρίσκονται στη διαδρομή αυτή κάηκαν συθέμελα κι όσα απέμειναν, κυρίως κρατικά κτήρια και μαγαζιά κατά μήκος του δρόμου, είναι κλειστά και οχυρωμένα. Ένα μεγάλο γκράφιτι στολίζει το πολιτιστικό κέντρο Centre Gabriela Ministral: «Κανένας διάλογος όσο ο στρατός βρίσκεται στους δρόμους», έχει γραφτεί στην αυτοσχέδια ξύλινη προστασία του κτηρίου. Οι εικόνες των τανκς στους δρόμους γέννησαν σε πολλούς Χιλιανούς συνειρμούς με τη στρατιωτική δικτατορία και πυροδότησαν μίσος για το κράτος.

Σύμφωνα με μία έρευνα του ινστιτούτου CADEM, το 78% του πληθυσμού είναι ενάντια στις πολιτικές του δεξιού προέδρου και της συμμαχίας του, που απαρτίζεται από δεξιά και φασιστικά κόμματα όπως το Independent Democratic Union (UDI). Μετά τις μαζικές διαμαρτυρίες και τις μεγάλες διαδηλώσεις, ο πρόεδρος Πινέιρα απολογήθηκε και εισήγαγε μια σειρά μεταρρυθμίσεων με

σκοπό την επιστροφή στην κανονικότητα, όπως είναι η μείωση των εβδομαδιαίων ορών εργασίας σε 40, η αύξηση του κατώτατου μισθού και των συντάξεων κατά 20%. Με αυτά τα βήματα επιχείρησε να αποκαταστήσει τους φυσιολογικούς ρυθμούς, διότι τη Δευτέρα υποτίθεται πως ένας απεσταλμένος των Ηνωμένων Εθνών θα ερχόταν για να παρατηρήσει την κατάσταση από την άποψη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αν και αυτή η επίσκεψη αναβλήθηκε για άγνωστους λόγους.

Pacos Culiaos – Asesinos

Αλλά αυτές τις μέρες στη Χιλή, κανονικότητα είναι η εξέγερση. Ενώ μια φιλειρηνική, αυθόρμητη πορεία περίπου 2000 ανθρώπων βρίσκεται στο δρόμο για την έδρα της κυβέρνησης, τα οδοφράγματα φλέγονται ξανά στην Plaza Baquedano κι οι μπάτσοι δέχονται επίθεση.

Μια μέρα μετά τη μεγάλη διαδήλωση, αρκετές χιλιάδες άνθρωποι συγκεντρώθηκαν ξανά στην πλατεία για να διαμαρτυρηθούν εκ νέου. Εδώ κανείς δεν θέλει να επιστρέψει στην κανονικότητα. Σ’ ένα από τα πανό της διαδήλωσης γράφει πως «ο μεγαλύτερος μου φόβος είναι ότι όλα θα συνεχιστούν σαν να μη συνέβη τίποτα». Λίγα μέτρα πιο πέρα, η κύρια είσοδος του σταθμού του μετρό του Baquedano είναι καλυμμένη με πέτρες και μερικές βόμβες μολότοφ. Οι μπάτσοι είναι πίσω από την πύλη που μπλοκάρει την είσοδο στο μετρό και προσπαθούν να κρατήσουν την είσοδο. Δίπλα στην είσοδο, ένα ακόμη γκραφίτι κατηγορεί του μπάτσους πως «εδώ βασανίζουν».

Η είσοδος του σταθμού Baquenado στο Σαντιάγκο

Πολλές από τις κατηγορίες βαρύνουν τους μπάτσους και τον στρατό. Δεν είναι μόνο ότι οι μπάτσοι και ο στρατός πυροβόλησαν τους διαδηλωτές, τραυματίζοντας εκατοντάδες ανθρώπους, ορισμένους από αυτούς σοβαρά. Αλλά, ακόμη, σύμφωνα με επίσημα νούμερα, 5 διαδηλωτές έχουν ήδη πυροβοληθεί, ποδοπατηθεί ή χτυπηθεί μέχρι θανάτου και τουλάχιστον 20 άνθρωποι έχουν εξαφανιστεί.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Instituto Nacional de Derecho Humanos (INDH – Εθνικό Ινστιτούτο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα), έχουν υποβληθεί ήδη 94 καταγγελίες για βασανισμό και 18 για σεξουαλική κακοποίηση (συμπεριλαμβανομένων βιασμών).

Ακόμη, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κυκλοφόρησε η αυτοψία κάποιων καμένων σωμάτων, τα οποία βρέθηκαν μέσα σε ένα σουπερμάρκετ. Σύμφωνα με την έκθεση, τα πτώματα έφεραν

τραύματα από πυροβολισμούς στο στήθος, υποδηλώνοντας τη δολοφονία τους και τη συγκάλυψη από την αστυνομία ή το στρατό. Το εάν αυτό είναι αλήθεια θα διασαφηνιστεί οριστικά -εάν φυσικά γίνει αυτό- τις ερχόμενες εβδομάδες.

Οι περισσότεροι διαδηλωτές αλλά και οι ταξιτζήδες, οι δημοσιογράφοι και οι πωλητές των καταστημάτων, πιστεύουν ότι οι μπάτσοι ή άλλοι που παρεισφρέουν στις διαδηλώσεις ευθύνονται πολλές φορές για εμπρησμούς ήδη ληστεμένων σουπερμάρκετ. Ακόμη κι ένας πυροσβέστης από το Σαντιάγκο θεωρεί ότι αυτό είναι πιθανό. «Στην περίπτωση μιας επίθεσης εμπρησμού, η ασφαλιστική εταιρεία οφείλει να πληρώσει για τη ζημιά. Κι άλλωστε γιατί να ληστέψεις ένα ήδη κλεμμένο σουπερμάρκετ;» (Ωστόσο, ο ίδιος απορρίπτει τη λεηλασία, όχι επειδή δεν είναι δίκαια, αλλά γιατί κηλιδώνει τη δημόσια εικόνα των διαδηλωτών).

Η διάθεση στην Plaza Baquenado παραμένει απαράλλαχτη. Στην πλατεία η πορεία τραγουδά, ενώ μικροπωλητές πουλάνε ποτά και φαγητό. Πλαστικές σφαίρες και δακρυγόνα εκτοξεύονται ξανά και ξανά, για να αποκρούσουν τις επιθέσεις στο σταθμό.

Ύστερα από λίγες ώρες, ακόμη περισσότερες αστυνομικές δυνάμεις καταφθάνουν για να καθαρίσουν την πλατεία. Όπως προσεγγίζουν την πλατεία από έναν από τους δρόμους, καλωσορίζονται από έναν χαιρετισμό πετρών και τα συνθήματα «Pacos Culiaos» (γαμημένοι μπάτσοι) και «Asesino, Asesino» (δολοφόνε).

Είτε φοράνε αντιασφυξιογόνες μάσκες και κρατάνε σφεντόνες είτε καταγράφουν τις σκηνές με ένα κινητό στο χέρι, όλοι θέλουν να δείξουν την απέχθειά τους για τους μπάτσους. Μετά τη μαζική καταστολή και τη βία, η αποστροφή του λαού για τους Pacos (τους μπάτσους) έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις. Ακόμη κι ένας οδηγός ενός αστικούς λεωφορείου, ο οποίος οδηγεί σε μια εναλλακτική διαδρομή δυο παράλληλους δρόμους παραπέρα, δίνει χωρίς δισταγμό τον πυροσβεστήρα μέσα από το ανοιχτό παράθυρο, όταν δύο μασκοφορεμένοι διαδηλωτές του τον ζητάνε. Όταν οι μπάτσοι, τελικά, καταφέρνουν και καθαρίζουν την πλατεία, οι

συγκρούσεις μεταφέρονται στους παράδρομους γύρω της. Εν τέλει, οι οδομαχίες παύουν εντελώς μετά από μιάμιση περίπου ώρα και αρκετά μπρος-πίσω.

Η κατάσταση στο Βαλπαραΐσο

Το επόμενο πρωί θα πρέπει να μεταβούμε στο Βαλπαραΐσο για τρεις μέρες ώστε να σχηματίσουμε μια εντύπωση και για την πραγματικότητα μακριά από την πρωτεύουσα.

Το λιμάνι αυτό βρίσκεται 120 χιλιόμετρα δυτικά του Σαντιάγκο και θεωρείται σαν μία αριστερή και εναλλακτική πόλη. Σε αντίθεση με το Σαντιάγκο, η ατμόσφαιρα στο Βαλπαραΐσο είναι πιο έντονη. Ο σταθμός των λεωφορείων φρουρείται από στρατιώτες με αυτόματα όπλα, ενώ ακόμη περισσότερες δυνάμεις έχουν σταθμεύσει στο κέντρο της πόλης. Το τμήμα της δίωξης φρουρεί το σταθμό του με βαριά εξάρτηση και στρατιωτικά ελικόπτερα πετούν πάνω από την πόλη. Ένα μεγάλο ποσοστό των κατοίκων περπατά μέσα από τους γεμάτους αέρα δρόμους της πόλης, η οποία είναι χτισμένη πάνω σε διαφόρους λόφους, φορώντας αντιασφυξιογόνες μάσκες, γιατί η ενοχλητική μυρωδιά των δακρυγόνων πλανάται στον αέρα.

Ακριβώς όπως και στην περίπτωση του Σαντιάγκο, και στο λιμάνι οι διαδηλώσεις πραγματοποιούνται ήδη για πάνω από μία εβδομάδα. Κάθε ένας από τους τέσσερις κύριους δρόμους στο κέντρο της πόλης είναι καλυμμένος με γκράφιτι και κατεστραμμένα μαγαζιά σε μια έκταση περίπου τριών χιλιομέτρων. Στην πιο κεντρική περιοχή της πόλης, υπάρχουν περίπου 20 εντελώς καμένα κτήρια. Κυρίως αλυσίδες σουπερμάρκετ και φαρμακεία. Τα μικρότερα μαγαζιά γλύτωσαν τη λεηλασία, αλλά είναι ακόμη οχυρωμένα πίσω από τα κατεβασμένα ρολά τους ενώ ζητούν με σημειώματα που αφήνουν να μην λεηλατηθούν, γιατί σε μια τέτοια περίπτωση δεν θα τους μείνει τίποτα.

Στο Βαλπαραΐσο, όπως και σε ολόκληρη τη Χιλή, το πρωινό ξεκινά με Asambleas, συνελεύσεις γειτονιάς σε δημόσιους χώρους, για να συζητηθεί η κατάσταση και να διατυπωθούν αιτήματα στην

κυβέρνηση τα οποία θα πηγαίνουν πέρα από τις κοινωνικές μεταρρυθμίσεις: απαιτούν την παραίτηση του Πινέιρα και τίποτα λιγότερα από ένα καινούριο σύνταγμα για τη χώρα. Άλλωστε, το σημερινό σύνταγμα έρχεται από την περίοδο της στρατιωτικής δικτατορίας και επιβάλλει μια νεοφιλελεύθερη νομοθετική ατζέντα.

Μπροστά από το Κοινοβούλιο, στο Βαλπαραΐσο

Ακόμη κι αν στις διαδηλώσεις συμμετέχουν ελάχιστες ή και καθόλου οργανωμένες αριστερές ή κομμουνιστικές ομάδες, η ταξική πάλη είναι πανταχού παρούσα στις διαμαρτυρίες, στα

αιτήματα και στα συνθήματα. Στην Plaza Sotomayor, μιας από τις μεγάλες πλατείες του Βαλπαραΐσο, ένας νεαρός διαδηλωτής κρατά στον αέρα ένα πλακάτ.

Το πλακάτ της εξέχει μεταξύ μπαλονιών και σημαιών. «Εάν δεν υπάρχει ψωμί για τους φτωχούς, δεν υπάρχει ειρήνη για τους πλούσιους».

Οι οπαδοί της τοπικής ποδοσφαιρικής ομάδας, μεταξύ άλλων, οι οποίοι οδηγούν τη διαδήλωση έκαναν και το σημερινό κάλεσμα. Ακολουθούμενοι από δεκάδες χιλιάδες διαδηλωτών όλων των ηλικιών κι ένα μπλοκ περίπου 100 μοτοσυκλετιστών, η πορεία κατευθύνεται στο κοινοβούλιο. Στο δρόμο, άνθρωποι χειροκροτούν και όλο και περισσότεροι με κατσαρόλες και καπάκια ενώνονται με την πορεία. «Cacerolzas» –μια διαδεδομένη μορφή διαμαρτυρίας στη Νότια Αμερική, στην οποία οι άνθρωποι χτυπάνε κατσαρόλες στους δρόμους ή έξω από τα παράθυρά τους, για να δείξουν τη διαμαρτυρία τους.

Συνοδευμένη από τρομπέτες και κρουστά, η διαδήλωση τραγουδά το γνωστό τραγούδι της αντίστασης «El pueblo Unido jamás será venecido» (Λαός ενωμένος, ποτέ νικημένος). Το τραγούδι έχει εξελιχθεί σε κάτι σαν ύμνο των διαμαρτυριών.

Η αστυνομία, από τη μεριά της, έχει τοποθετήσει τα μπλόκα λίγους δρόμους μπροστά από το Εθνικό Κοινοβούλιο, το οποίο έχει την έδρα του στο Βαλπαραΐσο. Συγκριτικά με τη Γερμανία, οι μπάτσοι είναι γελοία λίγοι στο Βαλπαραΐσο και το Σαντιάγκο. Οι περίπου 10.000 διαδηλωτές στο Βαλπαραΐσο βρίσκουν την αντίσταση από το πολύ δύο ντουζίνες ματατζήδων με πλήρη εξάρτηση, συμπεριλαμβανομένων θωρακισμένων οχημάτων και ενός guanaco. Οι διαδηλωτές περιγράφουν τις αύρες νερού σαν guanaco, καθώς φτύνουν νερό όπως αυτό το ζώο.

Κατά προσέγγιση 50 μέτρα πριν από τα μπλόκα, οι μπάτσοι ξεκινούν να εκτοξεύουν δακρυγόνα στην κορυφή της πορείας. Σε απάντηση στα ενοχλητικά αέρια, έρχεται ένα μαζικό λουτρό από πέτρες και σπανιότερα από βόμβες μολότοφ. Η ατμόσφαιρα στη

διαδήλωση είναι άγρια και συγκρουσιακή. Ζητωκραυγές ακούγονται για τις μολότοφ και τα ντραμς με τις τρομπέτες δίνουν μόνιμα το ρυθμό για τα συνθήματα, ενώ το πλήθος ενθαρρύνεις τις μπροστινές γραμμές.

Φλεγόμενο οδόφραγμα στους λόφους

Ενώ οι συγκρούσεις συνεχίζουν στους κύριους δρόμους, φλεγόμενα οδοφράγματα ξεπηδούν στους παράδρομους, για να εμποδίσουν τους μπάτσους να μπουν από το πλάι. Το κράσπεδο είναι εντελώς σπασμένο, υλικά μαζεύονται ενάντια στους μπάτσους, γκραφίτι και συνθήματα ενάντια στους μπάτσους και την κυβέρνηση ζωγραφίζονται στους τοίχους. Ξανά και ξανά, οι μπροστινές σειρές ωθούνται να ξεπεράσουν το εμπόδιο των μπάτσων.

Όμως, οι μπάτσοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν πλαστικές σφαίρες για να αναγκάσουν την οπισθοχώρηση της κορυφής της πορείας. Οι εκτοξευτές με τους οποίους ρίχνονται, περιέχουν περίπου 20-25 σκληρές, πλαστικές σφαίρες διαμέτρου 0.8 εκατοστών. Σύμφωνα με διασώστες από το εσωτερικό της διαδήλωσης, οι σφαίρες διαθέτουν, επίσης, έναν μεταλλικό πυρήνα. Όταν χρησιμοποιούνται πλαστικές σφαίρες, αυτές διαπερνούν το δέρμα και σφηνώνουν στο σώμα, οπότε συμβαίνουν συνέχεια τραυματισμοί. Σύμφωνα με το INDH, περισσότεροι από 100 άνθρωποι έχουν χάσει ήδη την όρασή τους εξαιτίας πλαστικών σφαιρών.

Για να υποστηρίξουν τις μπροστινές γραμμές της διαδήλωσης, οι μοτοσυκλέτες προχωράνε μπροστά. Συνοδευμένη από έναν παράξενο θόρυβο, όλη η πορεία προχωρά μπροστά και προσπαθεί να σπρώξει τους μπάτσους προς τα πίσω. Αυτοί, ωστόσο, καταφέρνουν τελικά να διαλύσουν το πλήθος με τις πλαστικές σφαίρες και μια ακατάσχετη χρήση δακρυγόνων, τα οποία εκτοξεύονται μακριά, μέσα στο κέντρο της διαδήλωσης.

Συνήθως τα δακρυγόνα εξουδετερώνονται γρήγορα ή εκτοξεύονται΄πίσω στους μπάτσους χάρις σε μία οδηγία που διαδόθηκε μέσω του Instagram. Όμως, στην περίπτωση μιας μαζικής επίθεσης, τα δακρυγόνα δεν σβήνουν αρκετά γρήγορα κι ο δυνατός άνεμος από την ακτή μοιράζει παντού τα αέρια.

Όταν οι μπάτσοι κατορθώνουν να σπρώξουν λίγο προς τα πίσω την πορεία, προχωρούν με την αύρα νερού για να καθαρίσουν το μέσο

του δρόμου και τότε κινούνται με ταχύτητα μέσα στο δρόμο με το Zorillo (στα ισπανικά ο ασβός), ένα θωρακισμένο και οπλισμένο αυτοκίνητο το οποίο εκτοξεύει αέρια από την αριστερή και τη δεξιά πλευρά του αναγκάζοντας το πλήθος να διαφύγει στις άκρες του δρόμου, κατορθώνοντας έτσι να διαλύσουν τη διαδήλωση.

Μετά τη διάλυση της πορείας, οι συγκρούσεις με την αστυνομία μεταφέρονται σε διάφορες γωνίες του κέντρου της πόλης και φλεγόμενα οδοφράγματα υψώνονται στα στραυροδρόμια γύρω από το πάρκο. Οι αναταραχές και το παιχνίδι γάτας και ποντικιού μεταξύ διαδηλωτών και μπάτσων σέρνεται για ώρες. Σχεδόν από το μεσημέρι μέχρι το βάθος της νύχτας.

Τα φλεγόμενα οδοφράγματα μερικές φορές κρατάνε για ώρες. Οι διαδηλωτές εκτρέπουν τα αυτοκίνητα και καμιά φορά συμβαίνει ένα αμάξι να σταματά, να βάζει τη μουσική να παίζει δυνατά από τα ηχεία και το πλήθος να γιορτάζει. Στην άκρη των οδοφραγμάτων, καταστήματα, όπως φαρμακεία, λεηλατούνται ξανά και ξανά.

Ειδικά στη Χιλή, ακριβά αντικείμενα όπως το χαρτί υγείας, τα μαντηλάκια ή το ιατρικό υλικό απαλλοτριώνονται και διανέμονται. Στους υπολογιστές και τα ψυγεία βάζουν φωτιά και τα κάνουν οδοφράγματα, ώσπου οι μπάτσοι να μετακινηθούν και σβήσουν και τα τελευταία οδοφράγματα στο κέντρο της πόλης.

Valparaíso Resiste

Το επόμενο πρωί, η καθημερινή ζωή συνεχίζει ως συνήθως. Οι άνθρωποι μοιάζουν συνηθισμένοι στην εξέγερση και συναντιούνται στις Asambleas (τις συνελεύσεις). Η πυροσβεστική σβήνει τις τελευταίες φωτιές στο φαρμακείο, το οποίο λεηλατήθηκε χθες και καιγόταν όλο το βράδυ.

Στα λίγα μαγαζιά που είναι ανοιχτά, μπορεί κανείς να μπει από μικρές εισόδους.

Ενώ ορισμένοι συγκολλούν με μεταλλικές επιφάνειες τα μαγαζιά τους, μικρές ομάδες μασκοφορεμένων κατεβαίνουν τους λόγους και οδεύουν προς τη διαδήλωση. Μέχρι το σημερινό σημείο, οι άνθρωποι φαίνεται να έχουν συνηθίσει τους μασκοφορεμένους διαδηλωτές. Κανείς δεν ενοχλείται, εάν διαδηλωτές με αντιασφυξιογόνες μάσκες και σφεντόνες κατευθύνονται προς την πορεία. Καμιά φορά χειροκροτούνται κιόλας.

«Έχουμε λύσσα», μου εξηγεί μια φίλη την οποία επισκέφτηκα στο

μαγαζί της. Όλη τη βδομάδα χτυπάει μόνο αντιμπατσικά τατουάζ. Οι ώρες λειτουργίας του μαγαζιού είναι μόνο μέχρι το μεσημέρι, ώστε να μπορεί μαζί με τους υπόλοιπους ανθρώπους να πηγαίνει στη διαδήλωση. Τα γεγονότα της περασμένης εβδομάδας, έχουν ανησυχήσει το λαό τόσο πολύ ώστε να είναι όλοι λυσσασμένοι και να μην σταματάνε να συγκρούονται μέχρι να ικανοποιηθούν τα αιτήματά τους. Ακούγεται αποφασισμένη αλλά και εξαντλημένη. Δώδεκα μέρες διαδηλώσεων έχουν στραγγίσει τη δύναμή της. Στο μεταξύ, κατευθύνομαι προς τη διαδήλωση με έναν από τους φίλους της. Έχει μια πληγή στο ζυγωματικό. Μια πλαστική σφαίρα τον χτύπησε. Αλλά το να σταματήσει γι’ αυτό το λόγο βρίσκεται εκτός συζήτησης.

Η διαδήλωση έχει πιο πολύ τη μορφή μιας σύγκρουσης παρά μιας διαδήλωσης. Δεν είναι μια μακρά πορεία, περισσότερο μοιάζει με μια συγκέντρωση με λίγους χιλιάδες ανθρώπους μπροστά στο αστυνομικό μπλόκο, οι οποίοι επιτίθενται στους μπάτσους. Εν γένει, η σημερινή είναι μικρότερη από τη χθεσινή διαδήλωση, αλλά είναι πιο επιθετική και περισσότερες μολότοφ εκτοξεύονται στους μπάτσους. Μεταξύ άλλων και σ’ ένα οπλισμένο όχημα, το οποίο ήταν έτοιμο να διαλύσει το πλήθος. Όταν, όμως, χτυπήθηκε από μια μολότοφ, κάνει μεταβολή, συνοδευμένο από ζητωκραυγές και συνθήματα όπως «el pueblo Unido jamás será vencido».

Συνολικά οι συγκρούσεις είναι καλύτερα προετοιμασμένες σήμερα. Ξύλινες πλάκες έχουν ξηλωθεί κι ανυψωθεί για να σχηματίσουν ένα προστατευτικό τείχος απέναντι στις πλαστικές σφαίρες. Επιπρόσθετα, η αστυνομία διατηρείται σε εγρήγορση καθώς πραγματοποιούνται συνεχείς επιθέσεις στον σταθμό της. Οι επιθέσεις δεν είναι πραγματικά συντονισμένες. Εμπλέκεται ο καθένας που απλώς έχει τη διάθεση να το κάνει. Ένα μεγάλο μέρος της πορείας έχει καλυμμένα πρόσωπα. Για να προστατεύσεις τον εαυτό σου από τα δακρυγόνα; Για να επιτεθείς στην αστυνομία ή επειδή έχει γίνει μέρος του στυλ της διαδήλωσης στη Χιλή; Δεν ξέρουμε.

Πρέπει να φτάσουν οι απογευματινές ώρες, για να καταφέρουν οι μπάτσοι να φοβίσουν τις μάζες, χρησιμοποιώντας μονάδες

μοτοσυκλετιστών. Περίπου 10 αστυνομικοί οδηγούν προς το πλήθος για να τους στρέψουν αλλού και να διαλύσουν τα οδοφράγματα.

Μόνο στους λόφους τα οδοφράγματα φλέγονται ακόμη. Οι γείτονες τα έστησαν και σχεδόν 100 άνθρωποι φρουρούν το τετράγωνο σε διάφορα σημεία. «Η αστυνομία δεν μας προστατεύει, εμείς πρέπει να προστατευτούμε απ' τη», έτσι δικαιολογεί ένας κάτοικος της περιοχής τα οδοφράγματα. Το INDH επιβεβαιώνει τις υποθέσεις. Υπάρχουν, επίσης, βίντεο στο διαδίκτυο τα οποία δείχνουν μπάτσους να εισβάλουν σε σπίτια, ακόμη και πετάνε μολότοφ σε σπίτια. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίος οργανώνονται στις γειτονιές· οι μπάτσοι δεν είναι για να τους εμπιστεύεσαι. Είναι σκεπτικοί και απέναντί μου και προτιμούν να ρωτήσουν διπλά ποιος είμαι και γιατί βρίσκομαι εδώ.

Οι φρουροί της γειτονιάς είναι συνδεδεμένοι άριστα με τις άλλες γειτονιές και γνωρίζουν πότε έρχονται οι μπάτσοι. Όταν τα οδοφράγματα στους άλλους δρόμους καθαρίζονται, ένας άνθρωπος ουρλιάζει «είμαστε οι τελευταίοι». Γίνονται προετοιμασίες για την άφιξη των δυνάμεων καταστολής. Μπουκάλια, πέτρες και βόμβες μολότοφ είναι έτοιμες για την υπεράσπισή τους. Βρίσκονται εκεί κάθε νύχτα από την προηγούμενη εβδομάδα. Κατά τη διάρκεια της νυχτερινής απαγόρευσης, έπρεπε να φεύγουν μέχρι να φτάσει ο στρατός. Οι μπάτσοι δεν ήρθαν σήμερα, οπότε μένει αρκετός χρόνος για τους γκραφιτάδες λίγα μέτρα παρακάτω ώστε να ολοκληρώσουν τον πίνακά τους. Το «Resiste» διακοσμεί την πρόσοψη του τοίχου ενός σπιτιού. Ο ιδιοκτήτης του αράζει λίγο παραπέρα.

Οι διαμαρτυρίες συνεχίζουν

Πίσω στο Σαντιάγκο. Την Τρίτη η κινητοποίηση ήταν ξανά μεγαλύτερη. Πολλές δεκάδες χιλιάδων ανθρώπων συγκεντρώθηκαν και πάλι στην Plaza Baquedano. Η ατμόσφαιρα ήταν κεφάτη. Στην πλατεία τα δύο βασικά αιτήματα εμφανίζονται στα πανό: ένα νέο σύνταγμα και η παραίτηση του Πινέιρα.

Σε διάφορους δρόμους πραγματοποιούνται συγκρούσεις για ώρες όπως και στο Βαλπαραΐσο. Όμως, η μάζα των διαδηλωτών είναι πολύ μεγαλύτερη και καλύτερα οργανωμένη, οπότε οι αστυνομικές μονάδες δέχονται επιθέσεις σε αρκετά μέτωπα. Οι οροφές των σταθμών των λεωφορείων έχουν σπαστεί και χρησιμοποιούνται ως ασπίδες στις μπροστινές γραμμές, για να περιορίσουν την επίδραση των πλαστικών σφαιρών. Για ώρες, οι συγκρούσεις πηγαίνουν μπρος-πίσω σε μια απόσταση 100 μέτρων.

Ο διαθέσιμος χρόνος αξιοποιείται για να επανασχεδιαστεί ο

πρόσφατα καθαρισμένος υπόγειος σταθμός του μετρό και κάποιοι διαδηλωτές προσπαθούν να πάρουν οτιδήποτε χρήσιμο από ένα εργοτάξιο και να του βάλουν φωτιά.

Για να έχει μια γενική εικόνα της κατάστασης, ένα αστυνομικό ελικόπτερο κάνει κύκλους πάνω από την πόλη και σχεδόν χτυπιέται πάνω από την Plaza Baquenado από μια κροτίδα, υπό τις ζητωκραυγές χιλιάδων διαδηλωτών.

Όσο περνά η ώρα, τόσο πιο σοβαροί γίνονται οι μπάτσοι. Τώρα χρησιμοποιούν τις αύρες όλο και περισσότερο και ρίχνουν πλαστικές σφαίρες στο πλήθος.

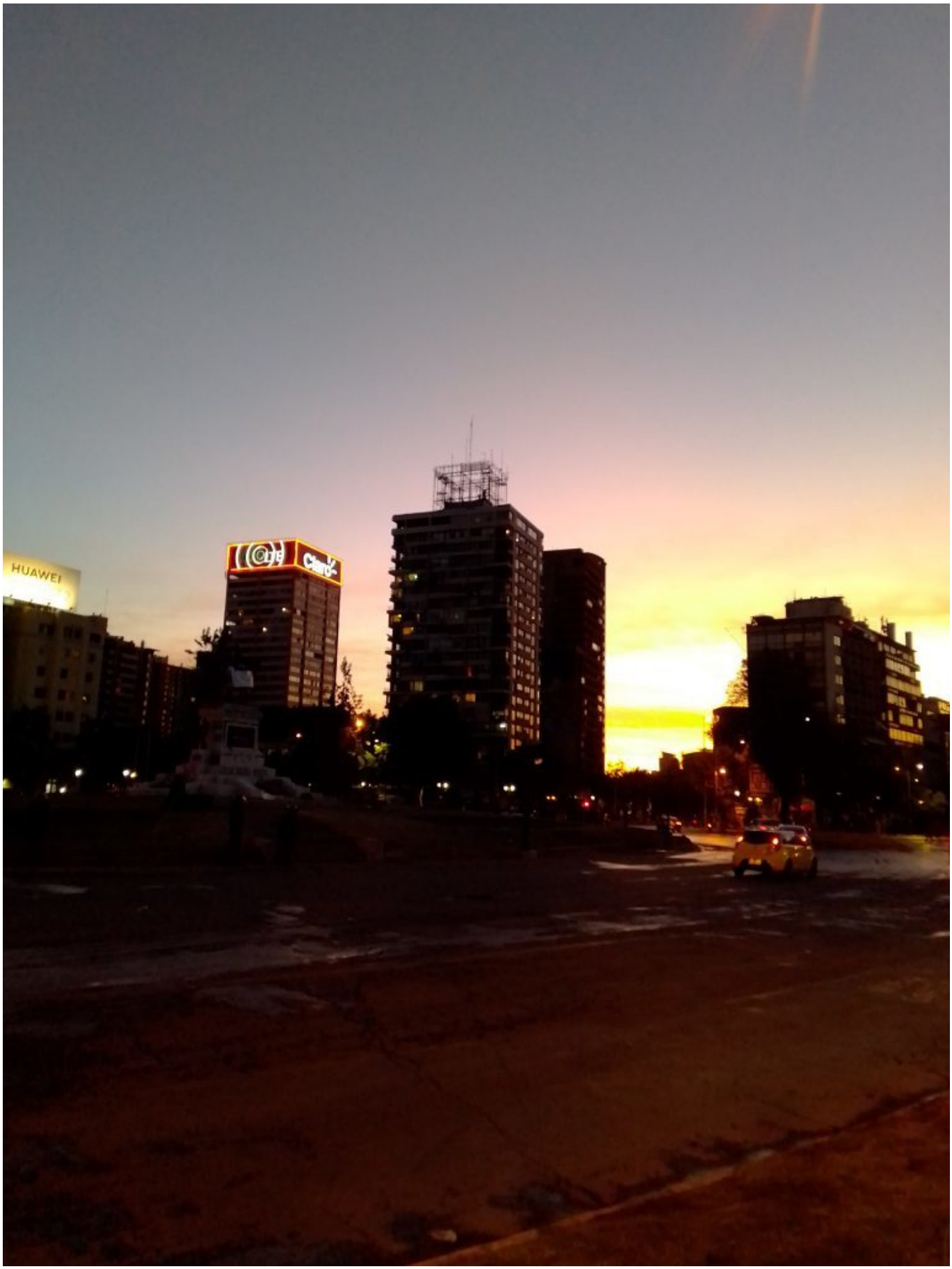
Με κάθε έκρηξη, οι διαδηλωτές αναδιπλώνονται αντανακλαστικά ώστε να μην χτυπηθούν από τις πλαστικές σφαίρες. Πίσω από τους μεγάλους φοίνικες στο κέντρο της διαχωριστικής νησίδας του δρόμου, ολόκληρες ουρές ανθρώπων βρίσκουν κάλυψη από τις σφαίρες ή τυφλώνουν τους μπάτσους με τα λέιζερ που κρατάνε.

Κατά τις 10 το βράδυ, μετά από περισσότερες από έξι ώρες αδιάκοπων συγκρούσεων, οι μπάτσοι τελικά κατορθώνουν να διαλύσουν τη διαδήλωση με το Zorillo και να καθαρίσουν την πλατεία.

Τουλάχιστον για τη νύχτα.

Για ολόκληρη τη βδομάδα, περισσότερες πορείες και μια γενική απεργία έχουν εξαγγελθεί. Επιπλέον, φεμινιστικές ομάδες έχουν καλέσει για μια πορεία μαγισσών τη μέρα του Halloween. Μερικά εκατοντάδες μέτρα από την Plaza Baquedano, οι, κυρίως, νέοι άνθρωποι επιστρέφουν στις γειτονιές τους. Τραγουδώντας, περνάνε από ένα σπίτι το οποίο μόλις κάηκε και δηλώνουν στα τραγούδια τους:

«θα το δείτε. Οι σφαίρες που μας ρίχνετε θα πετάξουν πίσω!»

HUAWEI
Claro

“Ο Καπιταλισμός σκοτώνει το μέλλον μας”, συνέντευξη με τον Sven Wegner

Την συνέντευξη πήραν οι Γιώργος Καραθανάσης και Γιώργος Νικολακόπουλος

Εδώ και περίπου ένα χρόνο, ένα κίνημα διαμαρτυρίας ενάντια στην κλιματική αλλαγή εκφράζεται κάθε Παρασκευή, σε δεκάδες χώρες και του κόσμου και σε χιλιάδες πόλεις. Το κίνημα αυτό ξεκίνησε αποκλειστικά από μαθητές, αλλά τους τελευταίους μήνες συνομίλησε με ένα μεγάλο μέρος της κοινωνίας. Δεν θα μπορούσε να γίνει κι αλλιώς! Η ανησυχία της κοινής γνώμης, μετά τις τεράστιες καλοκαιρινές πυρκαγιές στον Αμαζόνιο και την επικοινωνιακή τους διαχείριση από την αντικλιματική συμμαχία των δεξιών λαϊκιστών Μπολσονάρο και Τραμπ, ήταν έντονη και ενίσχυσε τις φωνές όσων διαδήλωναν.

Καταμεσής της φρίκης του πολέμου στη Βόρεια Συρία, μετά την επίθεση της Τουρκίας εναντίον των Κούρδων και των Κουρδισσών της Ροζάβα, η ενασχόληση με ένα τέτοιο ζήτημα μπορεί να φαντάζει από άκαιρη έως δευτερεύουσα. Δεν είναι όμως ακριβώς έτσι. Όσο συνδεδεμένος είναι ο Καπιταλισμός με τον Ιμπεριαλισμό άλλο τόσο είναι και με την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Αυτός είναι κι ένας από τους βασικούς λόγους που το κίνημα για τον αυτοκαθορισμό των Κούρδων συνδέθηκε άμεσα με τα οικολογικά κινήματα. Η Τουρκία, σε έναν πόλεμο υπόγειο και άδηλο, επέβαλε κατά καιρούς εμπάργκο νερού στις κουρδικές κοινότητες μέσω της υπερβολικής άρδευσης και της δημιουργίας φαραωνικών φραγμάτων και υδροηλεκτρικών εγκαταστάσεων εκτροπής στα ποτάμια που πηγάζουν από τα τουρκικά βουνά και εκβάλουν στη Ροζάβα. Στο κείμενό του στη

Βαβυλωνία ο Ercan Ayboğa, μέλος του Οικολογικού Κινήματος Μεσοποταμίας και καλεσμένος του B-Fest 6, αναφέρεται εκτενώς στα οικολογικά αυτά κινήματα της περιοχής και αξίζει όλοι να φρεσκάρουμε τη μνήμη μας.

Το δεδομένο για εμάς είναι πως το περιβάλλον δεν αντέχει άλλο Καπιταλισμό. Η αλήθεια είναι, βέβαια, πως παρά το γεγονός πως συμμετέχουμε με όλες μας τις δυνάμεις στα εγχώρια οικολογικά ζητήματα που έχουν αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια, από τα πιο μαζικά μέχρι και αυτά που δεν τράβηξαν ποτέ πάνω τους την προσοχή -είτε της κοινής γνώμης είτε των κινημάτων-, το πρόσφατο κίνημα για το κλίμα δεν το πήραμε και τόσο «ζεστα». Αποφασίσαμε λοιπόν να συζητήσουμε τους προβληματισμούς μας με τον **Sven Wegner**, σύντροφο από το δίκτυο Beyond Europe, που ζει στη Δρέσδη. Ο Sven είναι η επιτομή του ακτιβιστή. Ένας άνθρωπος συγκροτημένος πολιτικά με έντονη κοινωνική παρέμβαση, που κατά καιρούς παρακολουθεί από πολύ κοντά διάφορα κινήματα τα οποία ξεπηδούν σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ο Sven ήταν μαζί μας σχεδόν όλο τον προηγούμενο μήνα, καθώς ήρθε για την αντιφασιστική διαδήλωση του Σεπτέμβρη, τη μεγάλη πορεία αλληλεγγύης των προσφυγικών καταλήψεων αλλά και την επέτειο της δολοφονίας του Ζακ. Μεταξύ άλλων, μας παρακίνησε πολλάκις να εμπλακούμε στις συγκεντρώσεις της Παρασκευής (Fridays for Future) για το κλίμα και μέσα από αρκετές συζητήσεις για το αν αυτό το κίνημα αποτελεί ένα greenwashing του Καπιταλισμού ή μια νέα προοπτική, προέκυψε η παρακάτω σύντομη συνέντευξη.

Β: **Πες μας λίγα λόγια για το Fridays for Future: πότε, πού, από ποιους ξεκίνησε και κάτω από ποιες συνθήκες δημιουργήθηκε.**

SW: Όλα άρχισαν από πρωτοβουλία ενός ατόμου, της Greta Thunberg, η οποία αποφάσισε να ξεκινήσει «απεργία» κάθε Παρασκευή, έξω από το σουηδικό κοινοβούλιο, κάτι το οποίο τράβηξε την προσοχή των μέσων μαζικής ενημέρωσης και των σόσιαλ μίντια, με αποτέλεσμα να περάσει και εκτός συνόρων, στη Γερμανία. Ανήλικοι μαθητές, μικρά παιδιά, ξεκίνησαν να διοργανώνουν τέτοιου είδους «απεργίες» αλλά και διαφορετικές δράσεις, οργανώνοντας τις κινητοποιήσεις τους μέσω facebook

και whatsapp, δημιουργώντας μια ευρεία συνεννόηση μέσω διαδικτυακών συνελεύσεων και με τη χρήση όλων αυτών των σύγχρονων τεχνολογιών επικοινωνίας. Δεν μπορώ να πω αν αυτό είναι κάτι καλό ή κακό, αλλά έτσι αποφάσισαν να έρθουν σε επαφή, μέσω των σόσιαλ μίντια.

Β: **Ποια θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι τα ζητήματα που θέλουν να αναδείξουν, για ποιους λόγους κινητοποιούνται και τι συζητάνε στις διαδικτυακές συνελεύσεις τους;**

SW: Μπορώ να μιλήσω βασικά για τη Γερμανία, διότι στη Δρέσδη συμμετείχα από την αρχή στις συνελεύσεις τους. Δεν παρενέβην σχετικά με το περιεχόμενο που έβαζαν, προσπάθησα περισσότερο να τους βοηθήσω να οργανώσουν τις κινητοποιήσεις τους, να έρθουν σε επαφή με τους ομιλητές που ήθελαν και τους συμβούλευα σχετικά με το πώς να χειριστούν την αστυνομία. Όχι βέβαια να τους κατευθύνω προς μια συγκεκριμένη κατάσταση. Συνδυάζουν πολλά αιτήματα, απαιτούν πολλά από την κυβέρνηση, κάτι που για μένα επιδέχεται συζήτηση και κριτική. Αλλά αυτά τα παιδιά είναι στους δρόμους, γιατί αισθάνονται ότι απειλείται το μέλλον τους. Βλέπουν ότι αν δεν επέλθει μια ριζική αλλαγή συνολικά στον τρόπο με τον οποίο ζούμε οι άνθρωποι, και σε μεγαλύτερη κλίμακα στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί ο ανθρώπινος πολιτισμός, δεν υπάρχει πια μέλλον για εμάς. Κι αυτή είναι η πρώτη γενιά, τουλάχιστον στο βόρειο ημισφαίριο, που θα επηρεαστεί άμεσα από την κλιματική αλλαγή. Όχι εγώ, που είμαι 35 χρονών και πιθανότατα θα προλάβω να γεράσω, αλλά αυτά τα παιδιά και τα παιδιά τους που θεωρούν ότι δεν θα έχουν μέλλον. Γι‘ αυτό το αντιμετωπίζουν ως ένα ριζικό πρόβλημα, γι‘ αυτό ενδιαφέρονται τόσο πολύ να σταματήσουν την κλιματική αλλαγή, γι‘ αυτό απαιτούν πράγματα από τους πολιτικούς. Αλλά νομίζω ότι σιγά-σιγά οι μαθητές ριζοσπαστικοποιούνται. Στη Γερμανία είχαμε ένα νομοσχέδιο για την κλιματική αλλαγή που ήταν ανέκδοτο, ακόμα και τα συντηρητικά μέσα ενημέρωσης, ακόμα και η αγορά αναγνωρίζουν ότι είναι ηλίθιο. Επομένως, πιστεύω ότι οι μαθητές σιγά-σιγά αρχίζουν και καταλαβαίνουν τη ματαιότητα του να στρέφουν τις

απαιτήσεις τους στην κυβέρνηση και θα αναγκαστούν να στραφούν στην άμεση δράση, σε μέσα πολιτικής ανυπακοής, σε διαφορετικές κλίμακες. Αυτή η αλλαγή έχει αρχίσει να είναι εμφανής.

> *Το τελευταίο κάλεσμα για «απεργία» δεν καλούσε μόνο μαθητές και μικρά παιδιά, αλλά απευθυνόταν σε όλους.*

Κι αυτό είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον, διότι στη Γερμανία οι πολιτικές απεργίες απαγορεύονται από την εποχή του τρίτου Ράιχ και του ναζιστικού καθεστώτος. Τα σωματεία, ακόμα και σήμερα, λένε στα μέλη τους να μην απεργούν, γιατί οι απεργίες είναι πολιτικές και ρισκάρουν τις δουλειές τους. Επομένως αυτό που κάνουν αυτά τα παιδιά είναι πολύ σημαντικό, διότι θεσμίζουν μέσω της πράξης τους, χωρίς πιθανότατα να γνωρίζουν την προϊστορία, μια πολιτική απεργία η οποία έχει τεράστια απήχηση στην κοινωνία. Αυτό είναι κάτι πολύ καινούριο, κάτι το οποίο τα αριστερά κινήματα δεν είχαν ποτέ τις τελευταίες δεκαετίες.

Όλες οι πλευρές φυσικά προσπαθούν να συμμετέχουν στις κινητοποιήσεις, να τις αλλάξουν. Υπάρχουν ακόμα και οι Entrepreneurs for Future. Εάν συμμετέχει η οικονομία σε μια κινητοποίηση, πόσο επικίνδυνη μπορεί να είναι για την οικονομία και τον καπιταλισμό; Υπάρχουν, όμως, και προσεγγίσεις από αριστερές οργανώσεις, τροτσκιστές, το Beyond Europe, που δε θέλουν απλά να συμμετέχουν, αλλά τους ενδιαφέρει βαθιά και ουσιαστικά το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής. Υπήρξαν αντιδράσεις σε αυτό. Η νεολαία του Πράσινου Κόμματος διακήρυττε ότι οι αριστεροί προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τις κινητοποιήσεις προς όφελος των δικών τους σκοτεινών αντικαπιταλιστικών κινήτρων, ενώ δεν ενδιαφέρονται για το περιβάλλον και την οικολογία. Αλλά για εμάς, το καπιταλιστικό σύστημα, ο τρόπος με τον οποίο παράγουμε και καταναλώνουμε, είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την κλιματική αλλαγή και όλες τις υφές της. Στην αρχή οι μαθητές ακολουθούσαν τη γραμμή των συντηρητικών και δεν άφηναν πιο ριζοσπαστικές ομάδες να συμμετέχουν. Ωστόσο, αυτό άλλαξε τελευταία. Στην τελευταία και μεγαλύτερη κινητοποίηση

συμμετείχε η Παρεμβατική Αριστερά, η Ende Gelände -πρωτοβουλία ενάντια στις εξορύξεις με πλούσιο ακτιβιστικό παρελθόν- και η UmsGanze. Όλοι αυτοί έχουν φτιάξει μια συμμαχία με τους μαθητές του Fridays for Future και γίνονται διαρκώς συζητήσεις για το πώς οι παρεμβάσεις θα αποκτήσουν περισσότερο αντικαπιταλιστικό χαρακτήρα. Αυτό που πρέπει εμείς να κάνουμε στην συνέχεια, είναι να θέτουμε πιο ριζοσπαστικές ερωτήσεις και να βοηθάμε τον κόσμο μέσα σε αυτά τα κινήματα να διερωτάται επίσης.

Β: **Θα μπορούσαμε να βρούμε κάποια σύνδεση ή να εντοπίσουμε τις ρίζες αυτού του κινήματος στα αντικαπιταλιστικά και αντιπυρηνικά κινήματα και στα κινήματα κατά της παγκοσμιοποίησης των αρχών του 21ου αιώνα; Υπάρχει επίσης χώρος στο Fridays for Future για τους ανθρώπους που προέρχονται από τα αντιεξουσιαστικά κινήματα, τη στιγμή που αυτή η καμπάνια στηρίζεται μεταξύ άλλων και από χριστιανικές νεολαίες ή ακόμα και τον ίδιο τον Μακρόν; Μπορούν αντιεξουσιαστές να συμμετέχουν και να το ριζοσπαστικοποιήσουν;**

SW: Φυσικά υπάρχει σύνδεση με τα οικολογικά κινήματα, για παράδειγμα στη Γερμανία των δεκαετιών του 1970 και του 1980 όπου έγιναν τεράστιες κινητοποιήσεις ενάντια στα πυρηνικά εργοστάσια, με τα αντιμιλιταριστικά κινήματα που ακολούθησαν, καθώς και με τα κινήματα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση της δεκαετίας του 1990 και του 2000. Νομίζω ότι αυτό που πρέπει να κάνουμε αρχικά, είναι να μοιραστούμε την ιστορία αυτών των κινημάτων με τους μαθητές, γιατί για παράδειγμα στη Δρέσδη οι μαθητές δεν γνωρίζουν τίποτα γι‘ αυτά. Πιστεύουν ότι είναι το πρώτο και μεγαλύτερο οικολογικό κίνημα στην ανθρώπινη ιστορία. Αλλά αυτό δεν είναι αλήθεια, έχουν υπάρξει πολλά κινήματα κοινωνικής οικολογίας και κοινωνικών αντιστάσεων πριν από αυτούς. Πρέπει να τους μιλήσουμε γι‘ αυτά, για να δημιουργήσουμε μια σύνδεση και μια κοινή αφήγηση γύρω από αυτούς τους αγώνες. Πρέπει να τους προσεγγίζουμε με άμεσο τρόπο, να πηγαίνουμε στις συναντήσεις των νέων ανθρώπων που ενδιαφέρονται γι‘ αυτά τα ζητήματα και να παρεμβαίνουμε με τα

αντιεξουσιαστικά χαρακτηριστικά μας. Για μένα η προσέγγιση σε αυτές τις συναντήσεις ήταν αρχικά να προσφέρω βοήθεια, όχι να τους λέω πώς να φέρονται και τι πρέπει να κάνουν, για να δημιουργηθεί μια ουσιαστική σύνδεση και μια εμπιστοσύνη, ώστε μετά να έρθει και ο διάλογος. Δεν μπορούμε να τους απορρίπτουμε, επειδή δεν έχουν εξαρχής τα αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά που θα θέλαμε. Πρέπει να πείθουμε τους ανθρώπους, να τους κερδίζουμε· αυτός είναι ο σκοπός του αγώνα μας. θα έλεγα ότι ένα πρόβλημα για τους χώρους μας πανευρωπαϊκά είναι ότι ζούμε σε μια φούσκα και για να παρέμβουμε σε αυτά τα κινήματα θα πρέπει να σπάσουμε τη φούσκα και να αρχίσουμε και πάλι να μιλάμε με τους ανθρώπους. Μπορείς να διακρίνεις ήδη ότι το έδαφος είναι εύφορο από τα συνθήματα τους. «Αλλαγή συστήματος, όχι κλιματική αλλαγή», είναι κάτι που δεν σταματάμε να ακούμε από την Greta Thunberg μέχρι τα παιδιά στη Γερμανία. Είναι άνθρωποι που ενδιαφέρονται να ακούσουν και να μάθουν, εφόσον δεν το κάνεις αυτό με όρους δασκάλου-μαθητή, από τα πάνω προς τα κάτω, αλλά με σεβασμό, από ακτιβιστή σε ακτιβιστή. Έχουμε μια πλούσια ιστορία, από τον Μάρεϊ Μπούκτσιν και την κοινωνική οικολογία, στα κουρδικά κινήματα με τα οποία συνδέθηκε και τη σκέψη του Αμπντουλάχ Οτσαλάν.

Πρέπει να χτίσουμε πάνω σε αυτή μας την ιστορία και να την κάνουμε ξεκάθαρη, για να μπορέσουμε ακριβώς να διαχωριστούμε από τον Μακρόν και τις χριστιανικές νεολαίες. Όσα είπατε είναι αλήθεια, ωστόσο σε κανέναν δεν απαγορεύεται η συμμετοχή σε αυτό το κίνημα. Αυτό που έχει ενδιαφέρον βέβαια, είναι ότι η νέα ακροδεξιά αρνείται την κλιματική αλλαγή. Από τον Τραμπ μέχρι το AfD στη Γερμανία, υπάρχει αυτή η τάση των αρνητών της κλιματικής αλλαγής, ενώ φιλελεύθερα οικολογικά κόμματα παρότι δεν την αρνούνται, υποστηρίζουν ότι μπορούμε να συνεχίσουμε να παράγουμε με τους ίδιους ρυθμούς, απλά θα πρέπει να περάσουμε από τον φορντισμό σε μια παραγωγή on-demand, ευαγγελιζόμενοι μια συνεχή εξέλιξη του καπιταλιστικού συστήματος. Υπάρχει επίσης και μια τρίτη τάση, αυτή του οικο-φασισμού, που υποστηρίζει ότι η λύση για την κλιματική αλλαγή είναι να

μειωθεί ο πληθυσμός των ανθρώπων και, βασισμένος σε ιμπεριαλιστικά κατάλοιπα, ρίχνει την ευθύνη στους Αφρικανούς που γεννάνε πολλά παιδιά, προτείνοντας να τους στειρώνουμε ή να τους αφήνουμε να πεθαίνουν. Θα έλεγα ότι παρότι η πιο ισχυρή αριθμητικά τάση είναι αυτή της άρνησης της κλιματικής αλλαγής, η πιο επικίνδυνη είναι η νεοφιλελεύθερη αφήγηση και απέναντι σε αυτή θα πρέπει να δημιουργήσουμε μια ρητορική που θα βασίζεται και θα ενισχύει μια λογική σύνδεση μεταξύ καπιταλιστικής παραγωγής και κλιματικής αλλαγής.

> *Για να μπορούμε να λέμε ότι χρειαζόμαστε ένα νέο οικονομικό και πολιτικό σύστημα, όχι πράσινη ενέργεια και Green Deals αλλά αντικαπιταλισμό και άμεση δημοκρατία.*

Σε όλα τα κινήματα υπάρχουν άνθρωποι από διαφορετικές αφετηρίες. Δε θεωρώ ότι είναι σωστό, επειδή κάπου συμμετέχουν άνθρωποι που δεν είναι ριζοσπαστικοί, να αποχωρούμε από το κίνημα στο σύνολό του, κάτι που κάνουμε κατά κόρον, αφήνοντας όλο τον χώρο σε ρατσιστές και συντηρητικούς για να κάνουν τη δουλειά τους. Η θεωρία και η πράξη γίνονται πιο αιχμηρές στη δράση και αυτή είναι η λύση για εμάς. Θα πρέπει να τα παράγουμε και τα δύο συμμετέχοντας σε αγώνες και όχι να καθόμαστε πίσω και να παρακολουθούμε επειδή δε μοιράζονται όλοι τις απόψεις μας.

Β: **Τα κατά τόπους οικολογικά κινήματα στο παρελθόν, όπως ήδη ανέφερες, έχουν πλούσια εμπειρία και γνώση γύρω από τα οικολογικά ζητήματα, εμπειρία και γνώση που συχνά οδήγησαν σε συγκεκριμένες θέσεις και προτάσεις γύρω από τη διαχείριση των ζητημάτων αυτών. Θεωρείς πως είναι βήματα προς τα πίσω το να επιστρέψουμε σε μια απλούστερη και γενικότερη αφήγηση σχετικά με την κλιματική αλλαγή; Οφείλουμε να προσπαθούμε να ριζοσπαστικοποιούμε αυτό το κίνημα ή αρκεί να συμμετέχουμε σ' αυτό, με βάση τους αρχικούς τρόπους συγκρότησής του, για όσο αυτό κρατήσει;**

SW: Αρχικά ελπίζω αυτό το κίνημα να διαρκέσει για πολύ ακόμα

γιατί εδώ τίθεται το ζήτημα της ίδιας μας της ύπαρξης! Περαιτέρω, ελπίζω πως το κίνημα αυτό θα μπορέσει να ριζοσπαστικοποιηθεί και από μόνο του, όχι μόνο στο επίπεδο των ειρηνικών ή μη διαδηλώσεων αλλά και στο επίπεδο της θεωρίας και των ερωτήσεων που θέτει. Για μένα ωστόσο δεν είναι πίσω βήματα. Γιατί, καμιά φορά, αυτά τα οικολογικά κινήματα που ανέφερες ήταν τόσο εστιασμένα στις λεπτομέρειες, τόσο εστιασμένα σε τεχνικά ζητήματα, που καταντούσαν να βλέπουν το δέντρο και όχι το δάσος. Αυτό για μένα είναι βήμα μπροστά, διότι έχουμε ένα παγκόσμιο πρόβλημα στο οποίο δεν μπορείς να δώσεις λύση, αν σε ενδιαφέρει μόνο το πρόβλημα της αυλής σου. Το πρόβλημα, όπως έχουμε δει με τα επιμέρους κινήματα, είναι πως όταν κερδίσουν ή στην κακή περίπτωση εξασθενίσουν, ο κόσμος σταματάει να αγωνίζεται και όλοι συνεχίζουν τις ζωές τους όπως και πριν. Επειδή λοιπόν αυτό είναι ένα παγκοσμιοποιημένο κίνημα εξ ορισμού, είναι μια εξαιρετική ευκαιρία να ξεπεραστεί αυτή η λογική του «not in my backyard», που είχαν τα κινήματα κατά των μεγάλων υποδομών και τα αντιπυρηνικά κινήματα του παρελθόντος. Η σύνδεση από το τοπικό στο παγκόσμιο είναι τρομερά σημαντική, για να προχωρήσουμε τα πράγματα προς την κατεύθυνση που θέλουμε. Κι αυτό είναι κάτι που τίθεται ξεκάθαρα σε αυτό το κίνημα, η σύνδεση του με τις εξορύξεις υδρογονανθράκων, με την καταστροφή των τροπικών δασών, το λιώσιμο των πάγων στη Γροιλανδία και τις πυρκαγιές στη Σιβηρία και τον Αμαζόνιο. Ο παγκόσμιος χαρακτήρας του κινήματος αυτού είναι γεγονός κι αυτό είναι καλό, επομένως διαφωνώ ότι πρόκειται για πίσω βήματα. Με την προϋπόθεση φυσικά ότι εμείς θα κάνουμε αυτά που είπα πριν, θα δώσουμε αυτά τα «μαθήματα» ιστορίας και θα δημιουργήσουμε σύνδεσή μας με τους μαθητές.

> *Οι μαθητές αυτοί έχουν ήδη στην ατζέντα τους το ζήτημα της αποανάπτυξης, του ποιος παράγει, πόσο, γιατί και για ποιον.*

Κι αυτό ωστόσο ενέχει μια νεοφιλελεύθερη παγίδα, αυτή της αποκλειστικής ευθύνης του καταναλωτή, στην οποία πολλοί από αυτούς πέφτουν και λένε «σταμάτα να τρως κρέας», «σταμάτα να

πετάς με αεροπλάνα» κ.ο.κ. Αυτό μπορεί να οδηγήσει απλά σε εξουσιαστικές νομοθεσίες, επομένως δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση κοινωνική απάντηση. Αν βάλεις φόρους στα πάντα, οι πλούσιοι θα μπορούν και πάλι να τα αγοράζουν και όλα θα θεωρούνται προϊόντα πολυτελείας, τα οποία οι πιο φτωχοί δε θα μπορούν να αγοράζουν. Κι αυτό εμπίπτει στη νεοφιλελεύθερη αφήγηση ότι «είσαι ο μάνατζερ του εαυτού σου». Το ίδιο συμβαίνει κι εδώ, με την κακή έννοια, είσαι ο «μεγαλομέτοχος» του προσωπικού σου κεφαλαίου. Κι οι νέοι άνθρωποι επηρεάζονται από αυτό. Εγώ γεννήθηκα στην ανατολική Γερμανία όπου όλοι επηρεαστήκαμε από τις σοσιαλιστικές ιδέες, και ακόμα και αν απεχθάνομαι τον ολοκληρωτισμό κάθε είδους, εμείς επηρεαστήκαμε από την ιδέα ότι δεν χρειάζεται όλα να έχουν τιμή. Μιλάμε λοιπόν για μια σύγκρουση μεταξύ του συλλογικού και του ατομικισμού ο οποίος είναι εργαλείο του φιλελευθερισμού, και ως κάτι που επηρεάζει τους νέους ανθρώπους, οφείλουμε να το αλλάξουμε. Φυσικά έχει να κάνει και με τον υπερκαταναλωτισμό αλλά πρέπει να απορρίψουμε την ιδέα ότι η μοίρα ολόκληρου του πλανήτη επαφίεται στις πλάτες ενός ανθρώπου. Είναι ένα συλλογικό ζήτημα και πρέπει να βρούμε μια συλλογική λύση.

Β: **Θα έλεγες ότι το κίνημα αυτό έχει επιφέρει κάποια αλλαγή στις στάσεις της κοινωνίας;**

SW: Όλοι τους το εκτιμούν. Ακόμα και οι συντηρητικοί πολιτικοί, κάτι που είναι επικίνδυνο! Λένε «αλλαγή συστήματος, όχι κλιματική αλλαγή» και η Μέρκελ λέει «τα παιδιά έχουν δίκιο». Πώς γίνεται αυτό; Είναι περίεργο, ωστόσο, από την αρχή ενός κινήματος να τραβάει τόσο πολύ την προσοχή· έχουν πάρει πολύ θετικά σχόλια. Και τώρα όταν οι κινητοποιήσεις ριζοσπαστικοποιούνται και αρχίζουν να αμφισβητούν το ίδιο το σύστημα, βλέπεις πολιτικούς να παίρνουν πίσω πράγματα, να λένε πώς οι μαθητές δεν γνωρίζουν, είναι ανενημέρωτοι και ριζοσπαστικοί, ακολουθούν προπαγάνδες ενώ δεν έχουν ιδέα για το ζήτημα, τέτοια πράγματα. Συνολικά όμως θα έλεγα ότι συνομιλούν πολύ μαζί τους, ειδικά σε τοπικό επίπεδο, δήμαρχοι καλούν μαθητές, αλλά και σε παγκόσμιο, η Greta Thunberg

επισκέφτηκε μέχρι και το Κογκρέσο. Καταλαβαίνουμε, επομένως, ότι αυτοί που έχουν την εξουσία φοβούνται πολύ αυτά τα κινήματα και τις τελευταίες δεκαετίες έχουν αναπτύξει τακτικές για να τα ενσωματώνουν στο καπιταλιστικό σύστημα. Συνέβη και στο κίνημα του Μάη του ‘68, που οδήγησε στην υπερπήδηση του φορντισμού και σε ένα άλλο καπιταλιστικό μοντέλο παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων, με ένα φιλελεύθερο προφίλ όπου η εστίαση έφυγε από τις εταιρείες που παράγουν και μεταπήδησε στα δίκτυα διανομής και τις υποδομές και τον τριτογενή τομέα, τουλάχιστον στο βόρειο ημισφαίριο, γιατί στην περιφέρεια η παραγωγή γίνεται ακόμα λες και είμαστε στο 1910!

Απομακρύνθηκα λίγο από την ερώτηση, αλλά θέλω να εστιάσω στον κίνδυνο που ελλοχεύει στο ότι από την αρχή υπήρξε τεράστια αποδοχή αυτού του κινήματος, από όλα τα μίντια και τα κανάλια. Γιατί θεωρώ ότι όταν δεν σε αποδέχονται αυτά τα μέσα, εκπαιδεύεσαι περισσότερο στον σκεπτικισμό γύρω από τα ζητήματα, και προς αυτό τον σκεπτικισμό πρέπει να ωθήσουμε και αυτό το κίνημα, γύρω από την πηγή αυτών των προβλημάτων, αλλιώς τίποτα δε θα αλλάξει. Η κατάσταση είναι ρευστή προς το παρόν, το κίνημα αυτό δεν βρίσκει καμία αντίσταση, όλες οι πόρτες είναι ανοιχτές και υπάρχει μεγάλη πιθανότητα στο τέλος να ενσωματωθεί. Αλλά υπάρχει επίσης και η πιθανότητα να δημιουργηθεί μια νέα γενιά ριζοσπαστικών οικολόγων, με οξυμένες αντικαπιταλιστικές σκέψεις.

Η Rojava είναι σπορά ελευθερίας κι όχι εθνικισμού

του Μηνά Μπλάνα

Την τελευταία εβδομάδα έχει ξεκινήσει η επίσημη πολεμική επίθεση από το Τούρκικο κράτος στην περιοχή της Βορειοανατολικής Συρίας, όπου βρίσκεται το Δυτικό Κουρδιστάν ή αλλιώς Rojava. Δεν είναι η πρώτη των τελευταίων χρόνων, αφού κατά το προηγούμενο έτος (17 Μαρτίου του 2018) εκκενώθηκε και πολιορκήθηκε, με την συμβολή και παραστρατιωτικών φονταμενταλιστικών ομάδων, και το Afrin που άνηκε στην Δημοκρατική Ομοσπονδία της Βόρειας Συρίας, όπως έχουν ονομάσει οι Κούρδοι και οι Κούρδισες το χωρικό σύνολο των αυτόνομων κοινοτήτων τους.

Όλος αυτός ο τούρκικος επεκτατισμός και η αναλγησία της πολεμικής μηχανής φαίνεται πως ξυπνάει σε κάποιους/ες στην χώρα όλα τα εθνικιστικά ένστικτα που, φυσικά, προϋπάρχουν στην ελληνική κοινωνία για την Τουρκία. Ένα αφήγημα που σου μαθαίνει να μισείς τον Άλλο, με βάση το μύθευμα του Έθνους-Κράτους στο οποίο τυχαίνει να έχεις γεννηθεί και το οποίο έχει φτιαχτεί για να συντηρεί το εθνικό φαντασιακό, δημιουργώντας ένα τεχνητό μίσος για τους απλούς ανθρώπους των γειτόνων-κρατών της κάθε χώρας. Εδώ παρόλα αυτά δεν θα επιχειρηθεί να αποδομηθεί ακριβώς αυτό το δημιούργημα, αλλά το γιατί η αλληλεγγύη στην Rojava και το τι πρεσβεύει αυτή είναι εξ ολοκλήρου αντίθετη με αυτές τις φωνές.

Ένα είναι το δεδομένο και το αδιαμφισβήτητο γεγονός. Σε κάθε πόλεμο, πέρα από τις γεωπολιτικές αναλύσεις για τα κράτη, η μόνη που πλήττεται πραγματικά από αυτόν είναι η κοινωνία. Χιλιάδες νεκροί κι ακόμα περισσότεροι εκτοπισμένοι άνθρωποι από τα μέρη τους, οι οποίοι θα συναντήσουν πάλι τον θάνατο είτε από την Ε.Ε στα σύνορα, στα κέντρα κράτησης και στις θάλασσες της, είτε μέσα στο τούρκικο κράτος από ρατσιστικά

πογκρόμ, την πείνα, την ατελείωτη εκμετάλλευση. Μία κατάσταση που συντηρείται και από την συμφωνία Ε.Ε – Τουρκίας.

Και οι πρώτοι/ες που δεν θα τους δεχτούν στην χώρα τους, δεν είναι άλλοι/ες από όσους/ες απ' αυτούς/ες τώρα μπορεί να λυπούνται και να εξάπτονται για τον Τούρκικο στρατό κι άλλες κινήσεις στήριξης των πεπραγμένων του. Είναι οι ίδιοι/ες που θα μιλήσουν για αλλοίωση του πληθυσμού και του πολιτισμού της Ελλάδας, ουρλιάζοντας για τους αλλόθρησκους, την ίδια στιγμή που μιλάνε για το ISIS και παρόμοια καθεστώτα με απαξίωση και χλεύη λες και διαφέρει το σκεπτικό μεταξύ τους. Οι ίδιοι/ες που αναρωτιούνται άλλες φορές από μέσα τους κι άλλες δυνατά: «Γιατί να μην έχουμε κι εμείς έναν ηγέτη σαν τον Ερντογάν»; Γιατί αυτό είναι που ονειρεύονται. Ένα ολοκληρωτικό κράτος υπό την κηδεμονία ενός «ατσάλινου» ηγέτη που να πρεσβεύει τα «εθνικά ιδεώδη», ενώ αυτοί/ες θα δουλεύουν και θα ζούνε σε συνθήκες εξαθλίωσης μέσα στην καταπίεση και στις φυλακίσεις για όποιον/α τολμήσει να σηκώσει κεφάλι και να πει κάτι αντίθετο από το καθεστώς (χαρακτηριστικά οι Κούρδοι/ισες φυλακίζονται και για το γεγονός ότι μιλάνε την γλώσσα τους). Τελικά πόσο διαφέρουν από αυτό που κράζουν και θέλουν να σκοτώσουν;

Η Rojava, πάντως, αποτελεί ακριβώς το αντίθετο! Κι αυτό να το έχουν στο νου τους οι τυχόν εθνικόφρονες, που σκίζουν τα ιμάτια τους για την Τουρκία. Το εγχείρημα των αυτόνομων κοινοτήτων ξεκίνησε εν μέσω του Συριακού εμφυλίου πολέμου, έπειτα από αρκετές δεκαετίες σκληρής κοινωνικής διεργασίας για όσους/ες το υποστήριζαν. Διαβάζουμε για παράδειγμα σε συνέντευξη Κούρδισας πως όταν πριν κάποια χρόνια πήγαιναν σε σπίτια για να μιλήσουν στον κόσμο για τέτοιες ιδέες τους έπαιρναν μέχρι και με τις πέτρες. Κι όμως σε πείσμα του πολέμου, των μεγαλεμπόρων, των κύριων κατόχων των μέσων παραγωγής και των πατριαρχικών προτύπων της Μέσης Ανατολής, γεννήθηκε ένα σύστημα με αναβαθμισμένο το ρόλο του γυναικείου φύλου και με απόλυτο σεβασμό σε αυτό, με βάση την οικολογία - τον σεβασμό του ανθρώπου πάνω στην φύση και την αρμονική

συνύπαρξη με αυτή- που συνεπάγεται την αυτάρκεια και την άμεση δημοκρατία ως μέθοδο αποφάσεων για τις περισσότερες πτυχές της ζωής των ανθρώπων εκεί..

Κι αυτό συνέβη με τον Οτσαλάν, ο οποίος μέχρι και σήμερα βρίσκεται στην φυλακή, σε πλήρη απομόνωση έπειτα από το «δωράκι» του Ελληνικού κράτους στην Τουρκία, να στρέφεται από την παραδοσιακή Μαρξιστική-Λενινιστική προσέγγιση για το Έθνος-Κράτος στον κομμουναλισμό του Murray Bookchin και στις κοινότητες των Zapatistas, διατυπώνοντας τον Δημοκρατικό Συνομοσπονδισμό ως μία διέξοδο για το πολύπαθο κουρδικό ζήτημα και προτάσσοντας μία κοινότητα με σκοπό την γυναικεία χειραφέτηση και πέρα από κάθε εθνικισμό. Ας αναλογιστεί ο καθένας και η καθεμιά μας την ύπαρξη της Rojava, η οποία φιλοξενούσε αρκετές διαφορετικές εθνικότητες και θρησκείες πριν τις επιθέσεις, σε μία περιοχή όπως η Μέση Ανατολή όπου το θρησκευτικό και πατριαρχικό στοιχείο είναι έντονο. Κι αυτό είναι που θέλουν να συντρίψουν. Την ζωή και την ελευθερία μπροστά στον θάνατο και την καταπίεση.

Το μόνο κοινό, λοιπόν, των κάθε λογής εθνικιστών σχετικά με την κατάσταση στην Βορειανατολική Συρία είναι ο πόλεμος και τα όπλα του τούρκικου κράτους. Ο επεκτατισμός που ζηλεύουν, οι μειονότητες που θέλουνε να θάψουν, οι ύμνοι για τόλμη και «ανδρεία» προς τους στρατιώτες και οι μεγάλοι Ηγέτες και Αρχηγοί. Ο φασισμός δεν κρύβεται μόνο πίσω από συγκεκριμένα σύμβολα αλλά διαχρονικά πίσω από τα εθνικά εμβατήρια και τις εθνικές σημαίες, το μίσος για τον Άλλο, τον αλλόθρησκο, τον διαφορετικής εθνικής καταγωγής, χρώματος, φυλής, σεξουαλικής προτίμησης, τον φτωχό. Και δεν θα καταπιεί μόνο αυτούς αλλά και την ίδια την κοινωνία μέσα σε ένα καθεστώς ανελευθερίας, καταπίεσης και θανάτου. Γιατί μόνο αυτά έμαθε να σπέρνει ο εθνικισμός και το κράτος. θάνατο, πόλεμο, προσφυγιά, καταπίεση και εκμετάλλευση.

Και μπορεί ανά την υφήλιο τα κράτη να σιωπούν μπροστά στον θάνατο που επιφέρουν οι στρατοί τους και τα γεωπολιτικά, ενεργειακά και όχι μόνο, συμφέροντά τους, όμως οι Κούρδοι και

οι Κούρδισες πρέπει να ξέρουν πως οι κοινωνίες, οι οποίες αυτές τις ημέρες κατέκλυσαν δυναμικά τους δρόμους της Ευρώπης είναι μαζί τους, στο πλευρό τους με όσες δυνάμεις έχουν. Όπως και οι Τούρκοι που διαδηλώσαμε μαζί και βρίσκονται ανά χιλιάδες αυτή τη στιγμή έγκλειστοι στις φυλακές της Τουρκίας.

Όχι αιολικά στα Άγραφα: ανταπόκριση από την Καρδίτσα

Το πρωί του Σαββάτου, 12 Οκτωβρίου, από τις 11 π.μ. πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση και μικροφωνική στην κεντρική πλατεία της Καρδίτσας (πλατεία Ελευθερίας) όπου αναρτήθηκαν και πανό, ενώ στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε πανελλαδική πορεία ενάντια στην καταστροφή των Αγράφων και την «πράσινη ανάπτυξη».

Πλήθος κόσμου, μαθητές, κινήματα από πολλά σημεία της Ελλάδας, συλλογικότητες και πολιτιστικοί σύλλογοι διαδήλωσαν για πάνω από μια ώρα στους κεντρικούς δρόμους της Καρδίτσας με κεντρικό σύνθημα «Ελεύθερα βουνά χωρίς αιολικά – κάτω τα χέρια από τα Άγραφα», δηλώντας ένα ηχηρό όχι στην δημιουργία αιολικών πάρκων στα Άγραφα.

Η αστυνομική παρουσία ήταν ιδιαίτερα αισθητή για το μέγεθος της πόλης και ακολούθησε την πορεία στο μεγαλύτερο κομμάτι της. Γύρω στις 2 μ.μ., μετά το τέλος της πορείας, έλαβε χώρα ανοιχτή συνέλευση όπου υπήρξε μεγάλη συμμετοχή από τον κόσμο της πορείας και του πολίτες της περιοχής.

(φωτογραφίες: Νίκος Θετάκης)

ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ

ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΘΑΝΑΤΟ
ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΖΩΗ
ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

LACOSTE
ΑΓΡΑΦΑ

ΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΕΤΑΙ ΜΕ ΑΝΥΠΑ
ΑΝΤΙΑ ΣΕ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ
ΤΩ ΤΑ ΞΕΡΑ ΣΑΣ ΑΠΟ ΤΑ
Σ. ΒΑΓΓΕΛΙΤΣΑ ΚΟΥΣΙΑΝΤΖΑ

Είτε Ζακ είτε Zackie, η αλληλεγγύη θα νικήσει

της Ελιάνας Καναβέλη

(μορφή του κειμένου αποτέλεσε εισήγηση σε εκδήλωση για τα 10 χρόνια λειτουργίας του ΕΚΧ Βοτανικός Κήπος Πετρούπολης)

«Απλά υποσχέσου μου ποτέ μας να μην γίνουμε αυτοί»

Ο Ζακ Κωστόπουλος δολοφονήθηκε αφού πρώτα λιντσαρίστηκε από τους λεγόμενους «ευυπόληπτους» πολίτες, τους «νοικοκυραίους» αυτής της κοινωνίας πριν από ένα χρόνο στη Γλάδστωνος, σε ένα δρόμο δίπλα στην Ομόνοια, μεσημέρι με θεατές. Ομολογουμένως μια εικόνα ασυνήθιστη ή τελικά όχι και τόσο;

Ο Ζακ Κωστόπουλος δολοφονήθηκε πολλαπλά. Δολοφονήθηκε από τις κλωτσιές του κοσμηματοπώλη και του μεσίτη. Ο κοσμηματοπώλης δε με περίσσεια απανθρωπιά όχι μόνο τον σκότωσε στην κυριολεξία, αλλά και στη συνέχεια «αξιοποιώντας» τα social media εξαπέλυσε ακροδεξιές κορώνες προσπαθώντας να δικαιολογήσει την πράξη του και αποκαλύπτοντας τελικά ποιος πραγματικά είναι. Δολοφονήθηκε από την αστυνομία, οι οποίοι σε έναν αιμόφυρτο άνθρωπο που βρίσκεται καταγής βάζουν χειροπέδες και τον χτυπάν στο κεφάλι. Δολοφονήθηκε από τον διασώστη του ΕΚΑΒ, ο οποίος δεν έκανε τίποτα για να παρεμποδίσει το «έργο» των υπολοίπων και φυσικά από τους παρευρισκόμενους, κάποιοι από τους οποίους είχαν σηκώσει τα κινητά για να αποτυπώσουν την σκηνή και μετέπειτα να την πουλήσουν σε κάποιο από τα ΜΜΕ ενώ κάποιοι άλλοι παρέμειναν σιωπηλοί. Εξαίρεση αποτέλεσε μόνο ένας πολίτης, ο οποίος προσπάθησε να αποτρέψει το μοιραίο γεγονός. Τέλος, δολοφονήθηκε από τα ΜΜΕ, τα οποία υιοθετώντας απόλυτα το δελτίο τύπου της αστυνομίας μίλησαν για έναν «τοξικοεξαρτημένο ληστή», ο οποίος αποπειράθηκε να ληστέψει το κατάστημα του

κοσμηματοπώλη. Και παρουσιάστηκε με τέτοιο τρόπο ώστε αν κάποιος είναι τοξικοεξαρτημένος ληστής να δικαιολογείται ο βίαιος θάνατός του, βάζοντας με αυτόν τον τρόπο το όριο αναφορικά με το ποια ζωή είναι άξια να βιωθεί και ποια όχι σύμφωνα με τον κυρίαρχο λόγο, τοποθετώντας ταυτόχρονα την ιδιοκτησία πιο πάνω από τη ζωή.

Αν λοιπόν ο Ζακ Κωστόπουλος δεν ήταν αυτός που ήταν, ένας άνθρωπος του κινήματος και ακτιβιστής, ένας άνθρωπος με πολιτικό λόγο και θέση στο δημόσιο χώρο και λόγο τι ακριβώς θα γινόταν με τη συγκεκριμένη υπόθεση; Μάλλον θα οδηγούνταν στις καλένδες. Είναι χαρακτηριστική η αδιαφορία των αρχών για την εξιχνίαση της υπόθεσης καθώς ένα χρόνο μετά και παρόλο που η υπόθεση αναδείχτηκε και αναδεικνύεται διαρκώς από την οικογένειά του, τους δικηγόρους του και το κίνημα, μόλις πριν από λίγο διάστημα και μετά από πολλή πίεση ο εισαγγελέας πρότεινε την παραπομπή σε δίκη για το αδίκημα της πρόκλησης θανατηφόρου σωματικής βλάβης και όχι ανθρωποκτονίας με δόλο ή ενδεχόμενο δόλο των δύο φυσικών αυτουργών και των τεσσάρων αστυνομικών διατηρώντας με αυτό τον τρόπο το πιο ελαφρύ ποινικό πλαίσιο.

Δυστυχώς όμως δεν πέφτουμε από τα σύννεφα. Το έχουμε ξαναδεί σε πολλές περιπτώσεις ότι η δικαιοσύνη εθελοτυφλεί όταν έχει να προστατέψει τους «δικούς της», εξαντλώντας όλα τα νομικά «παραθυράκια» που θα απαλλάξουν ή θα μειώσουν ποινές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν η υπόθεση της δολοφονίας του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, όπου 10 χρόνια μετά ο Επαμεινώνδας Κορκονέας, ο δολοφόνος του βρίσκεται πλέον έξω, χωρίς να έχει δείξει κάποιου είδους μεταμέλεια για τη δολοφονία που διέπραξε εκείνη τη νύχτα της 6ης Δεκέμβρη του 2008. Το είδαμε και στην πρόταση της εισαγγελέως στη δίκη της Χρυσής Αυγής αναφορικά με την επίθεση που είχαν κάνει στον ΕΚΧ Συνεργείο, η οποία ζητούσε την απαλλαγή του Μίχου και του Λαγού λόγω πρότερου έντιμου βίου. Ευτυχώς δεν εισακούστηκε η πρότασή της και κηρύχτηκαν ένοχοι για ηθική αυτουργία. Το έχουμε δει πολλές πολλές φορές.

Αυτή είναι η μια όψη της υπόθεσης της δολοφονίας του Ζακ Κωστόπουλου, που αφορά την απονομή δικαιοσύνης και τη διαχείρισή της από τον κυρίαρχο λόγο. Μια άλλη είναι η στάση της κοινωνίας. Πρέπει να τονιστεί ότι στην συγκεκριμένη υπόθεση διακρίναμε πολλές όψεις της κοινωνίας. Από τη μια λοιπόν είδαμε την κοινωνία της αλληλεγγύης, της συντροφικότητας, της διεκδίκησης της αλήθειας και της απονομής δικαιοσύνης. Το κίνημα που εκδηλώθηκε μετά τη δολοφονία του Ζακ Κωστόπουλου ήταν η ελπίδα ότι κανείς και καμιά δεν μπορεί να είναι μόνος του/της, ούτε και στο θάνατο. Είναι η αλληλεγγύη μιας κοινωνίας βαθιά πολιτικής και κοινωνικής.

Από την άλλη είδαμε την όψη μιας κοινωνίας σάπιας, απάνθρωπης και μαυρόψυχης. Είναι η όψη μιας κοινωνίας που την αντιμετωπίζουμε καθημερινά μέσα από συμπεριφορές και αντιλήψεις. Ο χειρισμός της υπόθεσης από τα ΜΜΕ της υπόθεσης της δολοφονίας και η υιοθέτηση αυτής της οπτικής από ένα μεγάλο της κοινωνίας δείχνει την αποανθρωποποίηση και την απομάκρυνσή της από έννοιες όπως η ανθρωπιά, η κατανόηση, η ενσυναίσθηση και η αλληλεγγύη. Δείχνει την αποκοινωνικοποίηση και την υιοθέτηση μιας εξατομικευμένης διαχείρισης της καθημερινότητας από τους πολίτες όπου οι «άλλοι» είναι χρήσιμοι για να ορίζουν της ύπαρξή τους. Η αποανθρωποποίηση, αυτή η απώλεια των ανθρώπινων χαρακτηριστικών σχετίζεται με την περιρρέουσα κοινωνική ατμόσφαιρα. Οι άνθρωποι προέρχονται από μια βαθιά κρίση που έπληξε και συνεχίζει να πλήττει σε πολλά επίπεδα. Αυτή η βίωση των έντονων δυσκολιών αντί να οδηγήσει σε μια εξέγερση ή εναντίωση σε αυτούς που την προκάλεσαν οδηγεί στην εκδήλωση αρνητικών συμπεριφορών απέναντι στον συνάνθρωπο. Για όλα φταίει ο μετανάστης και ο πρόσφυγας, ο φτωχός, οι «άλλοι» και οι διαφορετικοί αυτής της κοινωνίας. θα λέγαμε ότι πρόκειται για μια διεργασία που εμπλέκει εξίσου την ψυχική και κοινωνική βίωση της πραγματικότητας, στην οποία ο αδύνατος ταυτίζεται με τον δυνάστη του και στρέφεται εναντίον αυτού που βρίσκεται στην ίδια θέση με αυτόν.

Σύμφωνα με αυτήν την αντίληψη που ολοένα και περισσότερο εκδηλώνεται γύρω μας ο αδύναμος πολίτης δεν έχει θέση ή μάλλον έχει προκειμένου να θυμίζει σε αυτόν που θεωρείται δυνατός τι δεν θέλει να είναι, να ισχυροποιεί τη δική του ταυτότητα. Η Χρυσή Αυγή μπορεί να εκμηδενίζεται και να βουλιάζει, οι ιδέες της όμως, με τις οποίες εισχώρησε και βρήκε έδαφος στην κοινωνία δυστυχώς δεν εξαφανίστηκαν, δεν βούλιαξαν μαζί της. Υπάρχουν, εκδηλώνονται καθημερινά ακόμα και στα πιο μικρά πράγματα αλλά και στα μεγαλύτερα. Ένας στόχος είναι να διερευνήσουμε τους τρόπους με τους οποίους αυτήν την έννοια της αλληλεγγύης θα την κοινωνικοποιήσουμε, θα την κάνουμε βίωμα περισσότερων ανθρώπων ωσότου φαινόμενα, όπως η δολοφονία του Ζακ Κωστόπουλου, της Ελένης Τοπαλούδη, των προσφύγων που πνίγονται, καίγονται ή ζουν σε απάνθρωπες συνθήκες δεν θα έχουν θέση ανάμεσά μας. Να μην ξαναγίνουμε μάρτυρες τέτοιων περιστατικών, μιας τέτοιας δολοφονίας. Γιατί ο δημόσιος χώρος πρέπει να βιώνεται απελευθερωτικά από τους πολίτες κι όχι ως ένα μέρος εχθρικό και επικίνδυνο.

Μην Πυροβολείτε τον Αγγελιοφόρο: Κριτική στις Κριτικές κατά του Φαινομένου «Thunberg»

του Αντώνη Μπρούμα

Η σχολική απεργία της 16χρονης Greta Thunberg την έφερε στο προσκήνιο της παγκόσμιας προσοχής ως σύμβολο της διαμαρτυρίας της νέας γενιάς για την κλιματική αλλαγή. Η εικόνα της μετάβασής της στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στην Νέα Υόρκη με

ιστιοπλοϊκό έκανε τον γύρο του κόσμου. Η πρόσφατη όμως οργισμένη ομιλία της στην Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα έκλεψε την παράσταση και την έκανε πρωτοσέλιδο στα μέσα ενημέρωσης όλου του κόσμου. Την κατέστησε όμως και επίκεντρο κριτικής.

Οι κριτικές στο φαινόμενο «Thunberg» είναι πολλών ειδών και προέρχονται από διαφορετικές, τόσο πολιτικά «δεξιές» όσο και «αριστερές» αφετηρίες. Επιδέχονται όμως όλες σοβαρής κριτικής. Η κριτική λοιπόν στις κριτικές μπορεί να ομαδοποιηθεί ως ακολούθως:

- **Η Thunberg δεν είναι άσχημη / δεν χρήζει ψυχιατρικής παρακολούθησης**: Είναι πολύ διαδεδομένες σε κύκλους συζήτησης ακροδεξιάς απόχρωσης οι κριτικές στη Thunberg, που επικεντρώνουν στα εξωτερικά χαρακτηριστικά, στη συμπεριφορά, στην ψυχική ισορροπία και στο σύνδρομο Asperger. Μολονότι το επίπεδο της συζήτησης πέφτει πολύ χαμηλά, τέτοιες απόψεις χρήζουν κονιορτοποίησης, όχι μόνο επειδή είναι ευρύτατα δημοφιλείς αλλά και επειδή κομίζουν το γνωστό ύφος κοινωνικού κανιβαλισμού, πάνω στο οποίο η ακροδεξιά χτίζει παγκοσμίως. Μπορεί κάποιοι να νοσταλγούν εποχές, που παλαιότερα έκαιγαν μάγισσες ή πιο πρόσφατα οι ναζί βάφτιζαν τρελούς τους αμφισβητίες και τους μπαγλάρωναν στα ψυχιατρεία, εντούτοις η διαφορετικότητα και η αμφισβήτηση είναι τα στοιχεία, που προσδίδουν δυναμισμό στις κοινωνίες μας, τις εμποτίζουν με το αντίδοτο της κοινωνικής αλλαγής και απειλούν την καθεστηκυία τάξη. Ως εδώ λοιπόν, πίσω κανίβαλοι! Κάτω τα χέρια από αυτό το πλάσμα! Να προσεχθεί ως κόρη οφθαλμού!

- **Η Thunberg έχει σύνδρομο Asperger**: Η ίδια η Greta Thunberg έχει περιγράψει το γεγονός ότι πάσχει από σύνδρομο Asperger ως υπερδύναμη και, φυσικά, έχει δίκιο. Ένα από τα χαρακτηριστικά των ατόμων με Asperger είναι η επιμονή, με την οποία υπηρετούν στόχους, που βάζουν, οι οποίοι για τους «φυσιολογικούς» ανθρώπους θα φαίνονταν ανέφικτοι. Αυτό ακριβώς έκανε η Thunberg. Από μία

σχολική απεργία άναψε την σπίθα για ένα διεθνές κίνημα της νέας γενιάς, που κορυφώθηκε προσφάτως με την μεγαλύτερη παγκόσμια κινητοποίηση για το κλίμα. Αν αποδεικνύει κάτι το Asperger της Thunberg σε εμάς τους φυσιολογικούς, αυτό είναι πως έχουμε περισσότερη δύναμη από όση μπορούμε να φανταστούμε στο να αλλάζουμε την κοινωνία μας σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο και πως μπροστά μας ανοίγονται μυριάδες πιθανότητες κοινωνικής αλλαγής.

- **Η Thunberg δεν είναι βαλτή** : Από κύκλους τόσο της δεξιάς όσο και της αριστεράς εκπορεύονται θεωρίες συνωμοσίας ότι η Thunberg είναι υποχείριο συμφερόντων. Για τους ακροδεξιούς αυτό είναι ανήθικο, όχι για τα σχέδια που υποτίθεται ότι επιτελεί το υποχείριο αλλά γιατί το πρόσωπο «Greta Thunberg» και η οικογένειά της λαμβάνουν ή θα λάβουν ανταλλάγματα (οικονομικά, θέσεις εξουσίας). Ωστόσο, έρευνες δείχνουν ότι μερίδα ακροδεξιών κριτικών στην «Thunberg» χρηματοδοτείται από συντηρητικά funds, που συνδέονται με την αμφισβήτηση της κλιματικής αλλαγής. Επομένως, αυτό που πράγματι ξέρουμε με σιγουριά και αποδείξεις είναι πως, αν κάποιος αυτή τη στιγμή χρηματοδοτείται από σκοτεινά κέντρα, αυτός είναι ορισμένοι πόλοι κριτικής στην Thunberg ακροδεξιάς και νεοφιλελεύθερης κοπής. Η ίδια η Thunberg έχει ως προς αυτή την κατηγορία πει ότι τα πάντα καλύπτονται με έξοδα της οικογένειάς της.

- **Η Thunberg δεν αποπροσανατολίζει**: Αλλά και ορισμένοι αριστεροί είναι πεπεισμένοι χωρίς όμως αποδείξεις ότι η Thunberg είναι υποχείριο εταιρικών συμφερόντων, για να αποπροσανατολίσει τους κοινωνικούς αγώνες ενάντια στην κλιματική αλλαγή σε πιο ανώδυνα για το κυρίαρχο σύστημα μονοπάτια (πχ. πράσινη ανάπτυξη). Κατ' αρχάς, η συνεκτικότητα πολιτικού ήθους και αριστερών ιδεών επιβάλλει αποδείξεις για τέτοιους ισχυρισμούς. Αλλά αυτά είναι μικρά γράμματα για ορισμένους, που φιλονικούν με

την ακροδεξιά στη συνωμοσιολογία και στην de facto παράλλαξη της πραγματικότητας χωρίς αντικειμενική βάση ανάλογα με τα πιστεύω τους. Είναι όμως ο λόγος της Greta Thunberg αποπροσανατολιστικός;

- **Ο λόγος της Thunberg δεν είναι αποπροσανατολιστικός**: Και εδώ φτάνουμε στην ουσία του θέματος, που δεν είναι άλλη από το περιεχόμενο και όχι τη μορφή του φαινομένου «Thunberg». Η Greta σπάει πάρα πολλά ταμπού με τεράστιες ταχύτητες. Ένα από αυτά είναι η αέναη οικονομική ανάπτυξη και η μη βιωσιμότητά της. Ο λόγος της στρέφεται κυρίως κατά αυτής. Η αντίθεση σε αυτό το ταμπού είναι πολύ πιο ριζοσπαστική από τον στείρο αντικαπιταλισμό. Ίδια και χειρότερη «ανάπτυξη» είδαμε και επί κρατικού «σοσιαλισμού». Για τους παροικούντες στην Ιερουσαλήμ η αντίθεση στην διαρκή οικονομική μεγέθυνση ως αναγκαία προϋπόθεση για την σωτηρία μας είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο πόρισμα και είναι μια απολύτως λογική θέση στη φάση που βρισκόμαστε. Η θέση αυτή κλονίζει συθέμελα το κυρίαρχο οικονομικό σύστημα, που νομοτελειακά αναπαράγεται μέσα από την οικονομική μεγέθυνση ενώ χωρίς αυτή καταρρέει. Η θέση όμως αυτή δεν είναι αρκετά ριζοσπαστική για ορισμένους, που υπερθεματίζουν με άλογο τρόπο από τα αριστερά. Ίσως αυτό συμβαίνει, γιατί τελικά δεν συμφωνούν. Ενδεχομένως γι’ αυτούς η κλιματική αλλαγή είναι κάποιος μύθος, που απειλεί την απερίσπαστη κατανάλωση αγαθών από την εργασία και την οικονομική ιδεολογία της εθνικά περιχαρακωμένης αναπτυξιοκρατίας. Σε κάθε περίπτωση, ο προσανατολισμός του λόγου της Greta Thunberg είναι για την ώρα σε σωστή κατεύθυνση, επιστημονικά τεκμηριωμένος και μη ενσωματώσιμος από τις πράσινες εκδοχές του καπιταλισμού, έχοντας ως θεμελιώδες χαρακτηριστικό του την αντίθεση στο δόγμα της αέναης οικονομικής μεγέθυνσης

Μία πραγματικά κριτική προσέγγιση του φαινομένου «Thunberg» θα έπρεπε να εστιάζει στις τάσεις των μέσων ενημέρωσης και του

πολιτικού συστήματος να εφευρίσκουν ηγέτες των κινημάτων, για να καθιστούν τα τελευταία σύμμετρα και ομόλογα στις δικές τους δομές και ευεπίφορα στα δικά τους συμφέροντα κέρδους και εξουσίας. Έτσι, υπό το παραλλακτικό πρίσμα των μέσων ενημέρωσης τα αναδυόμενα οικολογικά κινήματα αποκτούν τον δικό τους «ροκ σταρ» στο πρόσωπο της Thunberg. Με το να ανορθώνεται σε παγκόσμιο σύμβολο του αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής η 16χρονη Greta διαπερνάται αυτή τη στιγμή από τους ανταγωνισμούς, που συγκρούονται γύρω από το οικολογικό ζήτημα σε διεθνές επίπεδο. Σε αυτή την -και εσωτερική- μάχη δείχνει τεράστιο σθένος. Και εμείς πρέπει να επιλέξουμε να σταθούμε -όχι άκριτα- πίσω από τις επιλογές της, κυρίως τις ριζοσπαστικές, και να μην συμπαρατασσόμαστε με κοινωνικές δυνάμεις, που για άλλους λόγους επιθυμούν την καταστροφή αυτού του συμβόλου. Να βγούμε μπροστά με το μότο να πολλαπλασιάσουμε τις Greta Thunberg αυτού του κόσμου.

Από την σκοπιά της κοινωνικής οικολογίας το φαινόμενο «Thunberg» είναι ενδεικτικό των νέων κοινωνικών ρευμάτων, που αναδύονται στα οικολογικά. Η «προσωποποίηση» από τα μίντια και οι μεγάλες δυνατότητες ενσωμάτωσης δεν αναιρούν το θετικό πέρασμα σε μια νέα εποχή, όπου το οικολογικό θα συνιστά το επίκεντρο και μάλιστα με αποχρώσεις αμφισβήτησης του οικονομικού συστήματος ακόμη και σε θεσμικό επίπεδο. Στη νέα αυτή εποχή το φαινόμενο «Thunberg» περισσότερο μας απομακρύνει παρά μας φέρνει πιο κοντά στην ιστορική αποτυχία των οικολογικών κινημάτων του παρελθόντος να αποτρέψουν την καταστροφή. Το πρόσωπο «Greta Thunberg» είναι ο αγγελιοφόρος από το μέλλον της ανθρωπότητας. Μην τον πυροβολείτε. Εστιάστε στο περιεχόμενο, όχι στο μέσο, του μηνύματος.

Ενάντια στο φράγμα της Μεσοχώρας, Αύγουστος 2019 (+Φώτο)

του Νίκου Ιωάννου

Με μεγάλη επιτυχία έκλεισαν οι εκδηλώσεις του *Δικτύου Μεσοχώρα – Αχελώος S.O.S.* και του *Συλλόγου Κατακλυζομένων Μεσοχώρας* το βράδυ της Κυριακής 11 Αυγούστου με την προβολή του νέου ντοκιμαντέρ του Δημήτρη Κουτσιαμπασάκου "Ο Ηρακλής, ο Αχελώος και η Μεσοχώρα". Η ιστορική πλατεία της Μεσοχώρας γέμισε από εκατοντάδες Μεσοχωρίτες οι οποίοι παρακολούθησαν με συγκίνηση την ταινία. Η εκδήλωση τελείωσε με μια ουσιαστική συζήτηση για τους αγώνες των Μεσοχωριτών και των απανταχού συναγωνιστών τους κατά του φράγματος και κατά όλων των έργων στον άνω ρου του Αχελώου καθώς και με ευχαριστίες στον δημιουργό της ταινίας για την προσφορά του σε αυτόν τον αγώνα.

Το μεσημέρι της ίδιας μέρας πραγματοποιήθηκε η παρέμβαση λιγοστών γενναίων κάτω από τον καυτό ήλιο στην στέψη του φράγματος της ντροπής.

Η Μεσοχώρα, όπως καταδείχτηκε και στη λαϊκή συνέλευση που πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 10 Αυγούστου στην ίδια πλατεία, έχει συνδέσει την πρόσφατη ιστορία της με τον αγώνα κατά της εκτροπής του Αχελώου και του φράγματος σε τέτοιο βαθμό ώστε αυτός ο αγώνας να γίνεται το νοηματικό περιεχόμενο πλέον της ιστορικής ορεινής κοινότητας. Η Μεσοχώρα βιώνει την ομηρία από το κράτος και τη Δ.Ε.Η εδώ και 35 χρόνια τώρα. Αυτός ο ορεινός κοινοτικός πολιτισμός έχει μετατραπεί σε αυτές τις 3 και πλέον δεκαετίες σε μια "έρημο", σε μια "φραγματική έρημο" μέσα στην αναμονή του κατακλυσμού στην επικείμενη τεχνητή λίμνη.

35 χρόνια ομηρίας είναι ταυτόχρονα 35 χρόνια αγώνα απέναντι στην τύφλωση των θεσσαλών παραγόντων και του ανάλγητου Ελληνικού πολιτικού συστήματος το οποίο σύσσωμο επιδίδεται

στην πώληση του πολιτικού προϊόντος “εκτροπή Αχελώου – φράγμα Μεσοχώρας”. Το πολιτικό προϊόν – εκτροπή Αχελώου έχει κοστίσει στον Ελληνικό λαό εκατοντάδες εκατομμύρια και έχει ακυρωθεί δικαστικά 6 φορές ενώ το Ευρωπαϊκό δικαστήριο έχει δώσει οδηγίες για την ακύρωσή του.

Όλες οι κυβερνήσεις προσπάθησαν επιμελώς να παρακάμψουν τις δικαστικές αποφάσεις είτε με νόμο της ελληνικής βουλής (Σουφλιάς) είτε με τμηματική υλοποίηση της εκτροπής (ΣΥΡΙΖΑ), βρήκαν όμως μπροστά τους και θα βρίσκουν συνέχεια ένα κίνημα αντίστασης ανυποχώρητο.

Και στις 3 εκδηλώσεις του *Δικτύου Μεσοχώρα – Αχελώος S.O.S.* οι συμμετέχοντες δήλωσαν πως ανεξάρτητα από την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατίας, απόφαση που εκκρεμεί πάνω στην προσφυγή του Συλλόγου Κατακλυζομένων Μεσοχώρας, ο αγώνας του εμβληματικού περιβαλλοντικού κινήματος του Αχελώου θα συνεχιστεί μέχρι τέλους.

Το πανελλαδικό κίνημα κατά της εκτροπής του Αχελώου έθεσε από πολύ νωρίς το ζήτημα της κοινωνικής διαχείρισης του νερού με ένα ιδιαίτερα πολιτικό βάθος και βρέθηκε αλληλέγγυο με όλα σχεδόν τα σημαντικά περιβαλλοντικά κινήματα της Ελλάδας.

Γι’αυτό και στις φετινές εκδηλώσεις στη Μεσοχώρα είδαμε να παίρνουν το λόγο άνθρωποι του κινήματος κατά των εξορύξεων από την *Πρωτοβουλία της Αθήνας* και από την *Ανοιχτή Συνέλευση στα Γιάννενα,* από το κίνημα κατά των ανεμογεννητριών στα Άγραφα, από το κοντινό και αλληλέγγυο Μυρόφυλλο, ενώ ακούστηκαν χαιρετισμοί από τις Σκουριές στη Χαλκιδική τις Σταγιάτες και το κίνημα για το νερό στο Πήλιο και το Βόλο. Στις εκδηλώσεις και την πορεία συμμετείχαν και εφέτος η *Αυτόνομη Συνάντηση Αγώνα* και το *Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Αγρινίου,* όπως και η *Πρωτοβουλία Πολιτών Άρτας* ενάντια στις εξορύξεις.

vivitek

ΧΧΙ
στον αφανισμό της ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ
στην καταστροφή του ΑΧΕΛΩΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑΚΛΥΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ

ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ - ΑΝΑΘΕΣΗ ΤΕΛΟΣ
ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΚΙΝΗΣΗ
STOP

35 ΧΡΟΝΙΑ ΟΜΗΡΙΑΣ ΑΡΚΕΣ
ΝΑ ΔΙΣΚΟΦΡΑΓΜ

35 ΧΡΟΝΙΑ ΟΜΗΡΙΕΣ
ΑΡΚΕΤΑ
ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ
ΝΑ ΠΕΣΕΙ ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ
ΜΕΣΟΧΩΡΑ - ΨΑΚΕΛΙΟΣ
S.O.S

ΚΑΤΩ ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ
Ο ΑΧΕΛΩΟΣ
ΘΑ ΝΙΚΗΣΕΙ!
ΝΑ ΣΥΜΜΑΧΕΣΟΥΜΕ ΜΕ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ
ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΝΤΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑ ΕΝΝΑ
ΒΥΤΟΛΙΜΝΙΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΕΚΙ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΚΑΤΩ ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ
Ο ΑΥΧΕΝΟΣ
ΝΙΚΗΣΕΙ!
ΚΑΤΩ ΤΟ
ΦΡΑΓΜΑ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ
ΦΥΣΗΣ
ΣΥΣΤΗΜΑ
ΓΕΝΝΑ
ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ
ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ

Κοινότητες, Αγώνες Υπεράσπισης & Κίτρινα Γιλέκα

*Το παρόν κείμενο αποτέλεσε την εισήγηση της **Ελένης Γιαννακού** στην εκδήλωση στο Αυτοδιαχειριζόμενο Κυλικείο Νομικής με τίτλο **"Οι Συνέχειες του Μάη: Από το '68 ως τα Κίτρινα Γιλέκα"** στις 15/04/2019. Η εκδήλωση έγινε με αφορμή τις πρόσφατες εκδόσεις της Βαβυλωνίας "Ένας Καφές με την Κριστίν Ρος, για τις Συνέχειες του Μάη του '68" και "Κίτρινα Γιλέκα-Συλλογή κειμένων".*

Είχα την ευκαιρία να ακούσω την ίδια την Κριστίν Ρος στο

περσινό B-FEST. Ανακαλούσα την ομιλία της για πολύ καιρό, τόσο γιατί το περιεχόμενό της ήταν γεμάτο νοήματα και ενδιαφέρουσες πραγματικά *φρέσκιες* ιδέες, όσο και επειδή αποτέλεσαν για ‘μένα ένα πραγματικό ανάχωμα ενάντια στην απαισιοδοξία που προξενεί ο μάλλον πολιτικός μαρασμός των ημερών. Αντίστοιχα πλούσια σε σκέψεις είναι η συζήτησή της που αποτυπώνεται στο βιβλιαράκι «Ένας καφές με την Κριστίν Ρος/ Για τις συνέχειες του Μάη του ‘68» από τις εκδόσεις Βαβυλωνία. Με όχημα, λοιπόν, αυτές τις δύο τοποθετήσεις της, μπορούμε να διατυπώσουμε διάφορες σκέψεις για τα σύγχρονα κοινωνικά κινήματα και δράσεις.

Για να προσεγγίσουμε το τώρα και τις πολλαπλές εκφάνσεις του θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε από λίγο πιο παλιά, ανατρέχοντας στον Μάη του ‘68. Ωστόσο, αυτή η αναδρομή δεν θα πρέπει να προσομοιάζει σε ό,τι έχουμε συνηθίσει να λέμε, να ακούμε και να διαβάζουμε γι’ αυτή την περίοδο. Η σκιαγράφηση του Μάη διαμέσου ενός **νοσταλγικού φίλτρου**, που συνήθως εκφράζεται από άτομα που ουδεμία σχέση είχαν με την καρδιά της εξέγερσης, είναι διαδεδομένη. Ακούμε για τον Μάη και περιορίζουμε το φαντασιακό μας σε αποσπασματικές γνώσεις και συνθήματα που τον παρουσιάζουν ως μια ανώδυνη γιορτή, ένα σύντομο ξέσπασμα.

Όλες οι διαπλεκόμενες προεκτάσεις του, τα βαθιά πολιτικά του νοήματα και οι προκλήσεις που έθεσε καλύπτονται κάτω από παραπλανητικούς τίτλους περί «ανήσυχης νεότητας». Ωστόσο, υπάρχουν τόσα περισσότερα και κυρίως υπήρχε **η εξάπλωσή του**, ένα χαρακτηριστικό του ιδιαίτερα δυναμικό. Όταν μιλάμε για τον Μάη δεν αναφερόμαστε απλά στη Γαλλία. Την ίδια περίοδο, λαοί εξεγέρθηκαν σε πολλές γωνιές του πλανήτη, από την Ευρώπη μέχρι το Μεξικό και πέρα στην Ασία.

Θα μπορούσε να προβληθεί η ένσταση πως ένα τόσο αποικιοποιημένο από τη συστηματική αφήγηση γεγονός, θα μπορούσε να αφεθεί πίσω μας, να ψάχνουμε για ιστορικά παραδείγματα και ψήγματα επανάστασης σε άλλες περιόδους και τόπους. Απεναντίας, η Κριστίν Ρος εμμένει στη σημασία να προσεγγίσουμε αυτό το κομμάτι της ιστορίας μας. Αυτή η πρότασή της δεν είναι ιστορολαγνική. Η Ρος προτάσσει τη μνήμη έναντι

της ιδιοποίησης της ιστορίας και δεν δέχεται να αφεθεί ο Μάης σε λιγοστούς δήθεν εκπροσώπους-διαστρεβλωτές του. **Οφείλουμε να θέτουμε τα ερωτήματα του *ποιος* αφηγείται την ιστορία, *από ποια* σκοπιά και *ποιος* είναι στο κέντρο της αφήγησης.** Έτσι, ο Μάης του ’68 αποτελεί ένα όχημα για τη νοηματοδότηση του παρόντος. Πρέπει να επιδιώξουμε να τον αφηγηθούμε διαφορετικά ώστε να τον καταλάβουμε διαφορετικά. Μια διαφορετική κατανόηση δομεί και μια δική μας αντίληψη, μας ενδυναμώνει, μας ωθεί στη δράση περισσότερο και καλύτερα συνειδητοποιημένες.

Ψηλαφώντας τον Μάη του ’68 συναντάμε, κυρίως και απλώς, ανθρώπους. Ανθρώπους από πολλές και διαφορετικές μεταξύ τους προελεύσεις. Ωστόσο, δεν τους αντικρίζουμε με τη συνηθισμένη τους ταυτότητα. Το ‘68 οι άνθρωποι, οι εξεγερμένες είχαν εγκαταλείψει τις κοινωνικές τους λειτουργίες. Βεβαίως μιλάμε για τη συνάντηση του φοιτητικού με το εργατικό κίνημα. Παρ’ όλα αυτά, στους δρόμους δεν ήταν ούτε οι «φοιτήτριες», ούτε οι «εργάτες», αφού ούτε στο Πανεπιστήμιο πήγαιναν -που ήταν κατειλημμένο, ούτε στα εργοστάσια -καθώς απεργούσαν. Οι ταυτότητές τους, οι δοτές από ένα σύστημα που εξαρτά την αξία και το πρόσωπό μας από την παραγωγικότητα, είχαν αφεθεί. Αυτή η **απο-ταυτοποίηση** συνέβαλε στη διάσπαση της ακαμψίας στην επαφή και επικοινωνία. Δεν επρόκειτο απλά για λήθη των ετεροδοσμένων ιδιοτήτων αλλά για συνειδητή υπέρβασή τους με στόχο την αναδημιουργία. Την αναδημιουργία των πάντων.

Η Κριστίν Ρος δίνει μεγάλη έμφαση σε αυτή την υπέρβαση. Τονίζει πως όταν συναντιούνται άτομα ως ατομικότητες με τις πολύ προσωπικές τους ταυτότητες, συναντιούνται κατακερματισμένα άτομα που δεν θα μπορούσαν παρά να παράγουν κατακερματισμένο πολιτικό λόγο και να δώσουν μόνο μερικές και επομένως ελλιπείς απαντήσεις. Απέναντι σε αυτή τη διάλυση προτάσσει τη δημιουργία αλλά και την *υπεράσπιση* κοινοτήτων, με παράλληλη μάχη, δηλαδή αντίσταση. Οι δύο αυτές έννοιες κατέχουν εξέχουσα θέση στη θεώρησή της. Κρίνοντας τη μαρξιστικά προερχόμενη προβολή της ανάγκης αντίστασης ως ανεπαρκή, αντιπαραθέτει αντίσταση και υπεράσπιση. Η αντίσταση

υποδηλώνει πως μαχόμαστε από ήδη μειονεκτική θέση απέναντι σε έναν δυνατό εχθρό σε μια μάχη ήδη εν πολλοίς χαμένη. Η υπεράσπιση, από την άλλη, σημαίνει πως ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ κάτι *τώρα* και προετοιμαζόμενες για τη σύγκρουση έχουμε ήδη δομήσει κάτι για το οποίο αγωνιζόμαστε. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η ίδια, «όταν ξεκινάς από την υπεράσπιση ξεκινάς από κάτι που αγαπάς».

Με αφορμή αυτή την αναφορά της λέξης **'αγάπη'**, θα ήθελα να κάνω μια παρένθεση και να επεκταθώ λίγο σε αυτό το αρκετά υποτιμημένο πεδίο, των συναισθημάτων. Έχουμε εθιστεί σε μια ορθολογική εμμονή που κηρύσσει πως ότι δεν αποτελεί και διατυπώνεται με μορφή λογικού επιχειρήματος είναι λειψό. Λες και είμαστε καθαρά ορθολογικά όντα, θεοποιήσαμε μια πτυχή μόνο της σκέψης και απορρίψαμε το συναίσθημα ως ατελής έκφραση επιθυμιών.

Αυτή η προσέγγιση εκτός από το γεγονός πως είναι αποσπασματική και περιορίζει την κατανόησή μας αντί να την εμβαθύνει, είναι συνδεδεμένη με κυριαρχικές δομές. Καθ' όλη την ανθρώπινη ιστορία το συναίσθημα κατηγοριοποιήθηκε και κατηγορήθηκε ως γυναικείο χαρακτηριστικό. Ευτυχώς τα τελευταία χρόνια διάφορες θεωρητικές αναλύτριες αποκάλυψαν τη δύναμη και τη σημασία της συναισθηματικής νοημοσύνης και εκδήλωσης. Χωρίς να επεκταθώ υπερβολικά, αναλύοντας τέτοιες προτάσεις, θα μπορούσαμε όλες να σκεφτούμε το παράδειγμα των φεμινιστριών που στο πεδίο της ηθικής φιλοσοφίας εισήγαγαν όρους όπως **empathy** και **sympathy**. Ενδεικτικά, οι οικοφεμινίστριες[1] προσεγγίζοντας το πεδίο της ηθικής για τα ζώα κατέδειξαν πώς ο ορθός λόγος ως κύριο εργαλείο του ανδροκρατικού φιλοσοφικού κόσμου, έχει καταδυναστεύσει την επιχειρηματολογία μας, χωρίς όμως καν να προσφέρει ολιστικές και πετυχημένες απαντήσεις.

Κρατώντας, λοιπόν, υπόψη την παραδοχή ότι η λήψη ηθικών αποφάσεων δεν είναι μια διαδικασία κατά την οποία ακολουθούμε καθαρά ορθολογικές οδούς, θα μπορούσαμε να στρέψουμε το βλέμμα μας σε επαναστατικές κοινότητες σε όλο τον κόσμο, οι οποίες εφαρμόζοντας τις αυτονομιστικές κοινοτιστικές αρχές πέτυχαν να

έχουν να υπερασπιστούν πολλά περισσότερα και ουσιωδέστερα από εμάς, τα ορθολογικά υποκείμενα της Δύσης.

Από ομάδες ιθαγενών της Αμερικής που ορθώνουν το ανάστημά τους απέναντι σε κράτος και επιχειρηματικό κεφάλαιο, έως τα κινήματα πόλεων η πρόταξη της αλληλεγγύης, αλληλοβοήθειας, βαθιάς κατανόησης και σεβασμού έχουν ανακηρυχθεί ως μια νέα ή επανακτημένη σοφία. Οι δεσμοί ανάμεσα στις ιθαγενικές κοινότητες, οι ουσιαστικές διαπροσωπικές σχέσεις που ξεπερνούν την απόσπαση ωφέλειας στηρίζονται και καλλιεργούν κάτι βαθύτερο από μια στείρα λογική. Αυτό καθίσταται ιδιαίτερα σαφές όταν αναλύεται η σχέση των αυτόνομων κοινοτήτων με τη γη. Πολύ πέρα από της απλοϊκές παρομοιώσεις της Γης ως Μάνας, ο σεβασμός προς αυτή και η οργάνωση της ζωής σύμφωνα με τις ανάγκες, όχι μόνο των ανθρώπων αλλά και των υπόλοιπων ζώων και του οικοσυστήματος, αποτελεί ένα πρότυπο ένωσης με την ολότητα της ύπαρξής μας και των γύρω μας.

Η σύνδεση με τη γη είναι σημαντικός παράγοντας και για τη Ρος. Ένα κίνημα που γεννάται και ριζώνει σε ορισμένο τόπο συνεπάγεται μιας συνειδητοποίησης της γης και προστασίας των εδαφών της. Αυτή η σύνδεση πράγματι ενυπάρχει περισσότερο σε **κινήματα ιθαγενών**. Η Ρος παρατηρεί την αντίσταση στην κατασκευή φράγματος σε ποταμό της Βραζιλίας το ‘80 μέσω της Τσιάπας, μέχρι την αντίσταση στο Στάντινγκ Ροκ ενάντια σε πετρελαιοπαραγωγό. Επεκτείνεται όμως και στην Ευρώπη, σχολιάζοντας τη ZAD και τη δράση στην Ιταλία ώστε να μην κατασκευαστεί σιδηροδρομική γραμμή υψηλής ταχύτητας. Η Ρος σχολιάζει πως τα τελευταία συνενώνουν ανθρώπους από πολύ διαφορετικές προελεύσεις και με ποικίλες πρακτικές . Έτσι διαμορφώνεται ένα πολύμορφο κίνημα χωρίς επικεφαλής εθνοτικές ή κοινωνικές ομάδες.

Ωστόσο, και τα κινήματα των ιθαγενών χαρακτηρίζονται πλέον από αυτή την ποικιλομορφία και ανέκαθεν από την οριζοντιότητα. Όπως έχει παρατηρήσει η Ναόμι Κλαιν στο τελευταίο της βιβλίο σχετικά με την κλιματική αλλαγή[2], οι ιθαγενείς αντιστέκονταν για πολλά χρόνια ενάντια σε πολιτικές φτωχοποίησής τους και

εξάντλησης του περιβάλλοντος. Εντούτοις, η δράση τους απαξιωνόταν και παρέμενε σε μεγάλο βαθμό περιθωριοποιημένη. Τελευταία όμως, επειδή κατέστη αντιληπτό πως τα κατοχυρωμένα ιθαγενικά δικαιώματα αποτελούν ίσως το μόνο ισχυρό νομικά αναγνωρισμένο ανάχωμα ενώπιον της εξορυκτικής εκμετάλλευσης και καπιταλιστικής εξάπλωσης, πολίτες των Αμερικάνικων Πολιτειών και του Καναδά συμπράττουν και συνδιαμορφώνουν με τους ιθαγενείς. Μάλιστα παρατηρείται η προσέγγιση από τους λευκούς να έχει απεκδυθεί της τάσης να προβάλει την ανωτερότητά της και οι Αμερικάνοι/Καναδοί απευθύνονται στους ιθαγενείς αρχικά με μια έκκληση βοήθειας, έπειτα συμπράττουν ως ένα σύνολο.

Η απουσία πρωτοκαθεδρίας είναι ουσιώδης προϋπόθεση για την ποικιλομορφία και ριζοσπαστικότητα της ομάδας. Καμία ομάδα, ούτε κουλτούρα ούτε μοντέλο πρακτικής δεν ηγείται. Τα πραγματικά ελπιδοφόρα κινήματα χαρακτηρίζονται από έλλειψη ηγεσίας και δεν γίνεται να μιλάμε για κατευθύνσεις που τους τίθενται, αλλά αποφάσεις που παίρνονται συλλογικά και ισότιμα. Η Ρος αναγνωρίζει στον τρόπο λήψεων αποφάσεων ένα πρόταγμα για τη συλλογική ζωή.

Η πολιτική ζωή αποκτά νόημα όταν οι άνθρωποι μαζί, γκρεμίζοντας τις περιφρουρήσεις διαχωρισμών δημιουργούν δομές και ανακαλούν τρόπους συνύπαρξης. Αυτή είναι μια διαδικασία που για να ωριμάσει και αφομοιωθεί χρειάζεται βεβαίως χρόνο και προσπάθεια. Αυτός ο χρόνος και η βούληση για προσπάθεια συναντάται κατεξοχήν σε κοινότητες όπου η Ρος υπογραμμίζει πως **δεν υπάρχει διάκριση μεταξύ καθημερινής ζωής και αγώνα.**

Όταν όλη η πόλη, ή τουλάχιστον το συντριπτικό μεγάλο τμήμα της όπου κινήσε είναι ένα εργαστήριο επανάστασης, όπως συνέβαινε στον Μάη του ‘68 και εν μέρει όπως συνέβη με τα Κίτρινα Γιλέκα, φέρεις την εξέγερση παντού πάνω σου, μέσα σου, εξελίσσεσαι με αυτή και αντιστοίχως αυτή με εσένα. Η Ρος αναφέρει «για να κατοικείς έναν αγώνα για ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα πρέπει συνεχώς να μεταμορφώνεσαι».

Έτσι προκύπτει κάτι σχεδόν μαγικό, αντί να *έχεις* αφηρημένες πολιτικές απόψεις, *είσαι* μια βιωμένη επαναστατική ύπαρξη που συνεχώς μεταμορφώνεται. Ο στόχος τότε, σε αυτά τα μαγικά χρονικά διαστήματα όπου οι άνθρωποι ενώνονται και δρουν, δεν μετατίθεται αφηρημένα στο απώτερο μέλλον αλλά βρίσκεται στο τώρα, στη καθημερινότητα. Αυτό συνέβη πχ. τον Δεκέμβρη του 2008 όταν ξεπήδησαν δεκάδες κέντρα αγώνα, έγιναν καταλήψεις και ο κόσμος συζητούσε συνεχώς, δρούσε ανελλιπώς, ***ζώντας*** πράγματι κάτι εκείνες τις μέρες και μοιράζοντας αυτό το κάτι με τόσες άλλες συντρόφισσες, τόσο άλλο ετερόκλητο κόσμο.

Η υπεράσπιση της κοινότητας στην οποία μετέχεις καθημερινά, μάλιστα ξεπερνώντας την εαυτή ως μονάδα, είναι σίγουρα κάτι που νοιώθεις πως αξίζει να *υπερασπιστείς.* Όπως το θέτει και η Ρος, όταν ξεκινάς από κάτι που αγαπάς, γεννάται περισσότερη αλληλεγγύη και συγκρίνει σε αυτό το σημείο την υπεράσπιση ενός αγαπημένου χώρου-δομής με τα αφηρημένα καλέσματα που απευθύνονται μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης πχ. ενάντια στο ΝΑΤΟ εδώ ή τα κενά λόγια προτροπής σε πορεία κατά του Τραμπ στην Αμερική, χωρίς να αναζητείται και προτάσσεται **κάτι που μας ενώνει** απέναντί τους. Αυτό το συνεκτικό στοιχείο δεν είναι απαραίτητα κάτι από αυτά που μας έρχονται τώρα στο μυαλό, οι καθιερωμένες αξίες. Αντιθέτως, σημαντικό κομμάτι της εναλλακτικής δράσης και δόμησης κοινοτήτων που αντιμάχονται το υπάρχον σύστημα όχι μόνο παραγωγής και κοινωνικοποίησης αλλά και αρχών, είναι η επανοηματοδότηση και επαναξιολόγηση.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η **ZAD** της οποίας τα αρχικά αντιστοιχούσαν στο Zone d’ amenagemnt differe (δλδ ζώνη αναβληθείσας ανάπτυξης), αλλά με την άφιξη των πρώτων καταληψιών η ZAD επανα-βαφτίστηκε για να σημαίνει zone a defender, δηλαδή ζώνη προς υπεράσπιση. Τι έχει αξία λοιπόν; Για τις καταληψίες της ZAD, αξία έχει αυτός ο άγονος λασπότοπος που το κράτος σχεδίαζε να εκμεταλλευθεί και υποτάξει σε μηχανή ακόρεστης ανάπτυξης θεωρώντας τον μερικά άχρηστα στρέμματα γης. Άλλωστε αυτή η προσέγγιση είναι ιδιαίτερα επικρατούσα στα αναπτυξιακά και ειδικότερα

εξορυκτικά σχέδια στα οποία αποβλέπουν συμπαιγνίες κυβερνήσεων και εταιριών.

Τα περισσότερα εξορυκτικά έργα προβλέπονται σε περιοχές ήδη περιθωριοποιημένες, φτωχές, συνήθως παραμεθόριες ή με κατοίκους εθνικής μειονότητας. Ο τόπος, οι άνθρωποι, τα σπίτια και η φύση βαφτίζονται στα εξορυκτικά σχέδια ως «υποκείμενα», δηλαδή άνευ αξίας, ασήμαντα στοιχεία που τους γίνεται μνεία μόνο επειδή πρέπει να τύχουν κάποια διαχείρισης πριν την εκτέλεση του σχεδίου. Ρατσισμός και οικονομία, από τη μια, σε αγαστή συνεργασία εκτοπίζουν ήδη εγκαταλελειμμένους ανθρώπους ή εισέρχονται σε περιοχές πχ. της Αμερικής που αποτέλεσαν κατεξοχήν τόπο δημιουργίας πόλεων των απελευθερωμένων σκλάβων[3]. Από την άλλη, κυριαρχεί ένας τρόπος σκέψης που αποπροσωποιεί τα ανθρώπινα και μη ζώα της περιοχής, το οικοσύστημά της και τα υποβαθμίζει σε αντικείμενα προς εκμετάλλευση για την απόσπαση κέρδους.

Αντιμετωπίζοντας αυτή την υποτίμηση, κοινότητες στην Αμερική και στην Ευρώπη επανέφεραν στο προσκήνιο αξίες και ιδανικά αλλά και τρόπους συσπείρωσης και δράσης που είχαν για χρόνια παραμεριστεί από την ατομικιστική προσέγγιση. Ο στόχος, άλλωστε δεν είναι η κατάληψη της εξουσίας, δεν εποφθαλμιούμε τη θέση και άρα ούτε χρησιμοποιούμε τις μεθόδους τους, ούτε κρίνουμε με βάση τα ιδανικά τους. Οι κοινότητες επιδιώκουν την απόσχιση και τη δημιουργία. Με αυτόν τον τρόπο, αποδεικνύεται η πίστη πως το κράτος δεν είναι η κοινωνία αλλά επιβάλλεται σε αυτή. Επομένως, δημιουργώντας εναλλακτικές δομές αφενός καθιστούμε το κράτος περιττό, αφετέρου εγκαταλείπουμε ό,τι έχει προσπαθήσει να μας εμποτίσει, τις αξίες του.

Η Κριστίν Ρος υποστηρίζει, «να δώσουμε αξία σε αυτό που δεν έχει αξία». Είναι ένα σύνθημα τόσο στρατηγικής όσο και πρακτικής.

Αναφέρει, ενδεικτικά, το παράδειγμα τον Αφροαμερικανών στο Όκλαντ και το Σικάγο όταν το 1960 το Κόμμα Αυτοάμυνας των Μαύρων Πανθήρων προσδιόρισε τις μαύρες γειτονίες και το να

είσαι μαύρη καθαυτά ως αξίες. Ως αξίες είναι και άξιες υπεράσπισης. Άλλωστε η μετάφραση «αυτοάμυνα» της λέξης self-defense, αποκρύπτει την εξαρχής ύπαρξη της έννοιας της υπεράσπισης, που δεν πρόκειται απλά για άμυνα αλλά οχυρωμένη επίθεση.

Τι σημαίνει δηλαδή η **ανάγκη επαναξιολόγησης**; Η Κριστίν Ρος εξηγεί, «δίνουμε υπέρμετρη αξία σε κάτι που δεν αποτιμάται από την αγορά. Δεν σημαίνει τόσο ότι υποτιμάται από την αγορά, αλλά ότι δεν χρησιμοποιούμε την αγορά ως κλίμακα για τον προσδιορισμό της αξίας».

Αυτή η μετατόπιση στις αξιολογήσεις μας έχει τη δυνατότητα να κάνει μερικές ή και μεγαλύτερες επαναστάσεις στο νοητικό μας και έτσι να επαναποτυπώσει την εικόνα μας για μια ουτοπική κοινωνία. Το σύγχρονο κοινωνικο-οικονομικό σύστημα έχει αποκλείσει και απαξιώσει πολλαπλές εκφάνσεις κοινωνικής ζωής, αρχές, ιδέες αλλά και υποκείμενα. Ενδεικτικά θα μπορούσαμε να παραπέμψουμε στον Aylon Cohen ο οποίος στο έργο του «Υπερασπιζόμαστε τα ζώα που σκοτώνουν τους καταπιεστές τους»[4] αναλύει πως κάθε κοινωνία δομείται αποκλείοντας κάτι ως ξένο κι εκτός αυτής με αποκορύφωμα στις σύγχρονες κοινωνίες τον αποκλεισμό των ζώων. «Το ζώο», γράφει, «αντιπροσωπεύει το συστατικό εξωτερικό πεδίο της κοινότητας, ενώ η αμφισβήτηση της θέσης κάποιου ως αποκλεισμένου σημαίνει την αμφισβήτηση της σχέσης της υποκειμενικότητας του με τη ζωικότητα». Υποστηρίζει επιπλέον ότι «η καθιέρωση της ιεραρχίας των ειδών ως κάτι φυσικό και η μετατόπισή της από την Ευρώπη στους γηγενείς δημιούργησε τους συλλογιστικούς μηχανισμούς που απαιτούνταν για τη δικαιολόγηση και θέσπιση της αποικιοκρατίας». Επομένως, διαβλέπουμε πώς η επανεκτίμηση απαξιωμένων αντικειμένων, χώρων αλλά και υποκειμένων θα σήμαινε την ουσιαστική κοινωνική επανάσταση.

Ανατρέχοντας πάλι πίσω στην Κομούνα, συναντάμε αυτή την αντίληψη επανοηματοδότησης στην πράξη με την κατάρρευση του διαχωρισμού και της ιεράρχησης ανάμεσα σε καλλιτέχνιδες και τεχνίτες. «Όλη η καλλιτεχνική εργασία είναι ίδια. Δεν μας

απασχολεί τι θεωρείται τέχνη, θέλουμε απλά να δημιουργήσουμε παντού τις συνθήκες για την τέχνη» διακήρυτταν. «Η τέχνη είναι ακαδημαϊκός πονοκέφαλος» ήταν ένα από τα συνθήματα του Μάη. Το στοίχημα είναι, λοιπόν, να την κάνουμε επαναστατική ζάλη. Άλλωστε η καλλιτεχνική αναζήτηση ενέχει κάτι το επαναστατικό. Η Κριστίν Ρος στο βιβλίο ανακαλεί ένα απόσπασμα από έργο του Ρανσιέρ όπου λέει ότι οι πιο επικίνδυνοι εργάτες δεν ήταν όσοι τραγουδούσαν επαναστατικά τραγούδια, αλλά όσοι προσπαθούσαν να γράψουν ποίηση στη διάρκεια της νύχτας και να σκεφτούν φιλοσοφικά.

Επίσης, σε κάποιο άλλο σημείο η Ρος κάνει αναφορά στο καλλιτεχνικό ρεύμα του **εκλεκτισμού,** το οποίο προτάσσει την αντίθεση στην κυριαρχία ενός μόνο παραδείγματος και επιδιώκει την άντληση μοτίβων από πολλαπλές πηγές- όρος που υιοθετήθηκε και στη φιλοσοφία για όσους εμπνέονται από πολλαπλές παραδόσεις και δεν ακολουθούν μόνο ένα ρεύμα. Αυτές οι σκέψεις οδηγούν τη Ρος στο συμπέρασμα πως **η ουσία της πολιτικής είναι η κατάλυση της ετερονομίας προς μια ενσωμάτωση όλων σε ένα σύνολο, ώστε να προκύψει ένα νέο είδος κοινής κοινωνικής ζωής η οποία θα θεμελιώνεται στη συλλογική λήψη αποφάσεων.** Ας φανταστούμε, λοιπόν, και ας παλέψουμε για κοινότητες που συμπεριλαμβάνουν και δημιουργούν -δεν αποκλείουν και περιχαρακώνονται. Άλλωστε αυτή είναι και η περίπτωση της Κομούνας που δεν πρόκειται για ένα εργατικό κίνημα αλλά περιλαμβάνει και τα μωρά, τα παιδιά, τα ζώα και όλες τις παραμέτρους της κοινωνικής ζωής, ως η πλουσιότερη λαϊκά μορφή.

Το πρόσφατο κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων αναφερόταν συνεχώς ως συσπείρωση πολύ διαφορετικών ατόμων. Ικανοποιεί δηλαδή το όραμα των κοινοτήτων και κινημάτων όπως τα προσεγγίζει η Ρος; Οι αμφιβολίες που προκύπτουν είναι αξιοσημείωτες. Αρχικά τα ετερόκλητα γενικόλογα «αιτήματα» τα οποία υποτίθεται πως κυκλοφόρησαν από τα Κίτρινα Γιλέκα συμπεριλάμβαναν απαιτήσεις με σαφώς ρατσιστική χροιά και ήταν απόλυτα προσανατολισμένα σε μια λογική ικανοποίησης των πολιτών από το κράτος, χωρίς να έχει διατυπωθεί το σχέδιο ή η επιθυμία, έστω το όραμα για κάτι

πραγματικά, ριζικά διαφορετικό. «Σήμερα ο μαζοχισμός λέγεται ρεφορμισμός» έγραφαν παλιότερα στους τοίχους του Παρισιού το 1968.

Παρ' όλα αυτά και το 2018 είχαν γραφτεί όμορφα και επαναστατικά μηνύματα «Όμορφη σαν ανόθευτη επανάσταση» είχε βάψει κάποιος σε έναν τοίχο. Πράγματι, κάπως έτσι ξεκίνησε, ανόθευτα, με την έννοια του αυθόρμητα, δυναμικά και αχαλίνωτα. Δεν επρόκειτο απλά για μια δράση ενάντια στον νέο φόρο για τα καύσιμα κι ας ήταν αυτή η αφετηριακή του βάση. Άνθησε σε κάτι πολύ παραπάνω. Όπως αναφέρει η αναρχική ομάδα Salvador-Seguí,[5] πολίτες μαζικά εκκινούμενοι από την απόγνωση που προκλήθηκε από «τις πολιτικές κοινωνικής καταστροφής των διαδοχικών κυβερνήσεων» ωθήθηκαν σε μια **εξέγερση**, την οποία οι Salvador-Seguí ορίζουν ως «μια εξέγερση ενάντια στην ακριβή ζωή».

Σε κείμενό τους συνεχίζουν ως εξής: «Ακόμα κι αν καταγγείλουμε ρατσιστικές θέσεις που εκφράζονται τοπικά, τα κίνητρα εκείνων που αγωνίζονται είναι πάνω από όλα κοινωνικά. Αυτό εκφράζεται από διεκδικήσεις που μερικές φορές προκαλούν σύγχυση, αλλά αυτό συμβαίνει σε οποιοδήποτε αυθόρμητο λαϊκό κίνημα. Πρέπει να σημειωθεί ότι το θέμα της τιμής των καυσίμων δεν είναι πλέον κεντρικό ζήτημα: αυτό που ξεχωρίζει είναι η καταγγελία της επισφάλειας, η καταγγελία της περιφρόνησης». Συμπληρωματικά ο Ζακ Ρανσιέρ[6] έγραψε, «η απόρριψη ενός ορισμένου φόρου γίνεται συνείδηση ενός άδικου φορολογικού συστήματος κι έπειτα συνείδηση της παγκόσμιας αδικίας μιας πλανητικής τάξης».

Βλέπουμε, λοιπόν, πως οι Γαλλίδες και Γάλλοι ωθήθηκαν σε δράση πολύ πιο μαζική και ελπιδοφόρα από απλή αντίθεση σε έναν φόρο, καθώς ήταν κάτι ασυγκράτητο. Χαρακτηρισμός που αποδεικνύεται από το γεγονός ότι την πρώτη ημέρα δράσης, τη 17η του Νοέμβρη, στήθηκαν περίπου 2.000 μπλόκα ανά τη Γαλλία, από τα διόδια των αυτοκινητοδρόμων- δηλαδή σε **μη-τόπους** που όλες προσπερνάμε και αδιαφορούμε- αλλά και σε εισόδους κάποιων εμπορικών κέντρων, όπως και σε ορισμένα διυλιστήρια και λιμάνια.

Η συνέχεια ήταν επίσης εντυπωσιακή και για αυτό πολλά βλέμματα στράφηκαν προς τη Γαλλία, ενώ Γάλλοι καλούσαν «τι περιμένετε, ελάτε!»[7]. Είναι λογικό πως με την πάροδο των ημερών τα μπλόκα μειώθηκαν και οι εντάσεις περιορίστηκαν. Αυτό εξηγείται όχι μόνο από τη σκληρή καταστολή και τη συνήθη αποχώριση αρχικώς συμμετεχόντων, αλλά και από το γεγονός πως οι συμμετέχοντες, πολλοί από τους οποίους βρίσκονταν στους δρόμους για πρώτη φορά, εργάζονταν και είχαν ανάγκη να επιστρέψουν στη δουλειά. Παρ' όλα αυτά ορισμένα μέρη παρέμεναν μονίμως κατειλημμένα και κάποιες φορές μερικώς αποκλεισμένα για πολύ μεγάλο διάστημα.

Είναι εντυπωσιακό το πώς το κράτος δεν μπόρεσε να αντικρούσει όλη αυτή τη συσσωρευμένη οργή. Ο αριθμός των μπάτσων που κινητοποιήθηκαν ήταν σχεδόν στο σύνολο αυτών που μπορεί να κινητοποιήσει το γαλλικό κράτος. Παρ' όλα αυτά σε πολλές διαδηλώσεις, η εξέγερση όχι μόνο δεν καταπνίγηκε αλλά και ξεπέρασε κατά πολύ τον έλεγχο των αρχών. Η αστυνομία προσπαθούσε να καταστείλει τα πάντα και έτσι ο αριθμός των φυλακισμένων, τραυματιών και ακρωτηριασμένων αυξανόταν καθημερινά. Το βασικότερο όμως πρόβλημα της κυβέρνησης ήταν ότι οι άνθρωποι που διαδηλώνουν κι εξεγείρονται νιώθουν πως **νομιμοποιούνται να το κάνουν** και ότι διεκδικούν αυτό που τους ανήκει. Όπως αναφέρουν από τη Salvador-Seguí «Όσο πιο πολύ αισθάνεται ότι είναι απονομιμοποιημένη, τόσο πιο πολύ χτυπά η εξουσία».

Ορισμένοι κρίνουν πως εκδηλώθηκαν οι μεγαλύτερες ταραχές τουλάχιστον από την περίοδο του 1968. Αν συνυπολογίσουμε τις καταλήψεις, τις διαδηλώσεις, τις συγκρούσεις, ακόμα και μερικές λεηλασίες, η εκτίμηση φαίνεται ορθή. Χαρακτηριστική υπήρξε η 24η Νοεμβρίου 2018, ημέρα που οργανώθηκε η πρώτη διαδήλωση του κινήματος στο Παρίσι, στην οποία ήρθαν πάρα πολλοί άνθρωποι από όλη τη Γαλλία. Από εκείνη τη μέρα μπορούμε ενδεικτικά να συγκρατήσουμε εικόνες οδοφραγμάτων από τα Ηλύσια Πεδία. Η πιο κυριλέ λεωφόρος της χώρας που οδηγεί στο κυβερνητικό μέγαρο είχε αποκλειστεί από διαδηλωτές. Βεβαίως,

πέρα από την πολιτική νομιμοποίηση της κυβέρνησης και τον κοινωνικό αναβρασμό, το πλήγμα για την οικονομία ήταν βαρύτατο, ύψους δισεκατομμυρίων. Απόλυτα κατανοητό αν συλλογιστούμε πως το 15%-25% του ετήσιου κέρδους των μεγάλων μαγαζιών προκύπτει από τις αγορές τα τέσσερα Σάββατα πριν από τα Χριστούγεννα.

Ένα συντριπτικά μεγάλο μέρος της κοινωνίας όχι απλά υποστήριζε και συμφωνούσε με τα Κίτρινα Γιλέκα, αλλά έβγαινε μαζί τους στον δρόμο. Μάλιστα όχι μόνο στον δρόμο, δημιουργήθηκαν και δομές, μερικές από τις οποίες διατηρήθηκαν και εξελίχθηκαν σε ένα συντονισμένο **δίκτυο οριζόντιων συνελεύσεων**. Ενδεικτικά αναφέρω το St. Nazaire, λιμάνι όπου τα Κίτρινα Γιλέκα δημιουργήσαν έναν κοινό τόπο για να μοιράζονται την καθημερινότητά τους («το σπίτι του λαού»). Κείμενα αναρχικών που σχολίαζαν την κατάσταση, διαπίστωναν την άμεση ανάγκη ανθρώπων να μιλήσουν, να κοινωνικοποιήσουν τα προβλήματά τους. Το στοίχημα είναι να αποδειχθεί, αν πέρα από την επικοινωνία, θα επιτευχθεί η πρόταση ουσιαστικών αυτόνομων και εξεγερσιακών λύσεων.

Βεβαίως, στους τόπους όπου οι άνθρωποι συγκεντρώνονταν για να μοιραστούν προβληματισμούς και κράτησαν καταλήψεις για μεγάλα διαστήματα, επικρατούσαν πραγματικά καθαρές αντιρατσιστικές θέσεις. Ωστόσο, αυτό δεν χαρακτηρίζει το κίνημα συνολικά και πρέπει να το αποδεχτούμε αποτιμώντας το. Η απόσταση που μας χωρίζει από τη Γαλλία με δυσκολεύει από το να αποτιμήσω αν τα Κίτρινα Γιλέκα μπόρεσαν να καθορίσουν απόλυτα απελευθερωτικά προτάγματα και να προστατευτούν από τον φασισμό που όλο και κερδίζει έδαφος στην Ευρώπη. Οραματιζόμενες συνολικές, συμπεριληπτικές εξεγέρσεις δεν σημαίνει αποδοχή φασιστικών τραγουδιών και ψαλμούς του εθνικού ύμνου, ακόμα και αν πολλοί υποστήριξαν πως η σημαία της Γαλλίας δεν χρησιμοποιούταν εθνικιστικά αλλά ως σύμβολο των ιδεών της Γαλλικής Επανάστασης. Στην πραγματικότητα, όταν ενσωματώνεις στον αγώνα σου σύμβολα εθνικά, αποικιοκρατικά και κρατικά υποσκελίζεις την έννοια του αγώνα εξαρχής.

Σύμφωνα με ενημερώσεις από συντροφικές ομάδες στη Γαλλία, δεν υπήρχε ομοιογενής φασιστική απειλή και εμπλοκή στις κινητοποιήσεις. Σε κάποιες πόλεις οι φασίστες δεν αποτελούσαν μέρος του κινήματος, ενώ σε λίγες άλλες πόλεις αποτελούσαν τον πυρήνα του. Εντούτοις, η γενική αίσθηση των εμπλεκομένων ήταν πως σε αρκετά μέρη οι διαδηλωτές είναι φανερά και ρητώς ενάντια στον ρατσισμό και τον φασισμό. Αυτό δεν εμπόδισε να συμβούν περιστατικά όπως με τη νεαρή γυναίκα που φορούσε μαντίλα, η οποία διατάχτηκε να την απομακρύνει υπό πίεση. Μάλιστα, εξοργιστικό περιστατικό αποτελεί η κίνηση μιας ομάδας από κίτρινα γιλέκα, η οποία μετά την ανακάλυψη μεταναστών που κρύβονταν σε ένα φορτηγό, κάλεσε την αστυνομία για να τους συλλάβει.

Οπότε, τι συγκρατούμε και πως προσεγγίζουμε τα Κίτρινα Γιλέκα; Φάνηκε ότι αρκετοί που φόρεσαν το κίτρινο γιλέκο τους ονειρεύονταν αστυνομοκρατία, και προσπάθησαν να εφαρμόσουν τη χειρότερη αντιδραστική ρατσιστική αντίληψη περί δικαιοσύνης. Δίχως να ξεχνάμε πως για πολλές ήταν η πρώτη διαδηλώση στη ζωή τους, αυτό δεν μας στερεί τη δυνατότητα να σχολιάσουμε ότι η οργή μέρους του κινήματος περιορίστηκε σε καταγγελία κατά των διευθυνόντων και του πολιτικού συστήματος είτε χωρίς διόλου αντιπροτάσεις είτε με ξεκάθαρα συντηρητικές απόψεις μιας άλλης τάξης πραγμάτων που υποστήριζαν ως αυτόκλητες πολιτοφυλακές, παράλληλα με αιτήματα φιλελευθέρου προσανατολισμού ενάντια στους υπαλλήλους, στις παροχές και στα κοινωνικά επιδόματα. Παρ’ όλα αυτά, αυτό το τμήμα των Γιλέκων γρήγορα γύρισε στην κανονικότητα. Σήμερα, στις συνελεύσεις, η εικόνα είναι πολύ διαφορετική: ένα πολύμορφο σύνολο ανθρώπων με κοινή συνισταμένη την άρνηση αποδοχής της πραγματικότητας που βιώνουν.

Ερωτήματα όπως του τι θα έπρεπε να είχε συμβεί ή να συμβεί είναι άτοπα, άκαιρα και στερούνται νοήματος. Αναμένουμε, γεμάτοι προσδοκία και περιέργεια αν θα διατυπωθούν πιο ριζοσπαστικά αιτήματα που συνενώνουν τον κοινωνικό με τον οικολογικό αγώνα, όπως η δημιουργία δημόσιων και δωρεάν

συγκοινωνιών, η φορολόγηση του κεφαλαίου αντί των εργαζομένων, αυξήσεις των μισθών και των συντάξεων. Κυρίως όμως, όπως υπογραμμίζουν οι Salvador Segui: «Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι αυτές οι άμεσες απαιτήσεις, απολύτως απαραίτητες, δεν θα μπορέσουν μακροπρόθεσμα να αποσοβήσουν την κοινωνική δυστυχία που παράγει δομικά το καπιταλιστικό σύστημα».

Είμαι το ίδιο μπερδεμένη και αισιόδοξη με εσάς σχετικά με την έκβαση του κινήματος. Ωστόσο, είμαι βέβαιη πως δεν θα προβώ σε έναν χαρακτηρισμό: δεν θα κάνω λόγο για χαμένη ευκαιρία. Τέτοιες εκφράσεις τρέφουν την αδράνεια που προκαλεί η απαισιοδοξία και η μελαγχολία. Συχνά λέω πως μας θέλουν καταθλιπτικές και αδρανοποιημένες. Στη Γαλλία τουλάχιστον συνέβη κάτι. Και αυτό το κάτι μάλιστα δεν ήταν απλό: χιλιάδες άνθρωποι βρέθηκαν στους δρόμους, για μέρες και μάχονταν και οραματίζονταν. Πολλοί απέκτησαν βιώματα και εμπειρίες που δεν μπορούσαν ποτέ να φανταστούν και πολλές συνεχίζουν να αγωνίζονται, να υπερασπίζονται.

Όλα αυτά συνθέτουν μια συλλογική μνήμη αλλά και επιβεβαιώνουν πως καιροφυλαχτεί έντονη οργή και αμφισβήτηση. Αυτή τη φορά η οργή εκφράστηκε με αυτόν τον τρόπο και για αυτό το διάστημα και ούτε ο τρόπος ούτε η χρονικότητα θα πρέπει να υποτιμούνται. Η μεγάλη πλειονότητα των Κίτρινων Γιλέκων ήταν άνθρωποι δίχως πολιτική επαναστατική στράτευση και συνείδηση. Παρ' όλα αυτά κατάφεραν να υιοθετήσουν ριζοσπαστικές βλέψεις και να δράσουν δια μέσω μιας ριζοσπαστικής οριζοντιότητας, η οποία θεωρούταν τόσο μακριά τους, κατόρθωμα μονάχα νέων με αντιεξουσιαστικές θέσεις και κινημάτων με επιθετικά χαρακτηριστικά σαν το Occupy και τη ZAD. Αυτά όσον αφορά τον τρόπο.

Σχετικά με τον χρόνο, θα μπορούσαμε να συνδέσουμε εδώ τη διαφορετική συλλογική χρονικότητα στην οποία κάνει αναφορά η Κριστιν Ρος. Η Ρος σκιαγραφεί τις «διακοπές» (interruptions), δηλαδή τον χρόνο όταν δεν εργάζεσαι απλά για να κερδίσεις μισθό, όταν δομείς κάτι. Τότε, λέει, **ο χρόνος κυλάει διαφορετικά.** Ειδικότερα ας στραφούμε στην πρακτική της

κατάληψης που σημαίνει τη δημιουργία μιας συγκεκριμένης χρονικότητας αποσπασμένης από την καθιερωμένη τάξη των πραγμάτων. Ακόμα και τοπικά τα Κίτρινα Γιλέκα έχουν ενδιαφέρον. Στο Ιρακ εμφανίστηκαν στις 04/12 στη Βασόρα διαδηλωτές με κίτρινα γιλέκα που επιτέθηκαν στο κτήριο του γραφείου του κυβερνήτη της επαρχίας, διεκδικώντας καλύτερες δημόσιες υπηρεσίες και διαμαρτυρόμενοι για την εκτεταμένη διαφθορά. Στη Βουλγαρία κίτρινα γιλέκα, επίσης αιτήθηκαν τη μη αύξηση της τιμής των καυσίμων, ενώ στο Μαυροβούνιο πραγματοποιήθηκε διαδήλωση με κίτρινα γιλέκα στις 8 Δεκέμβρη με αφορμή τη φυλάκιση ενός βουλευτή της αντιπολίτευσης. Πιο μακριά στο Ρεουνιόν, βόρεια της Μαδαγασκάρης, διαδηλωτές διαμαρτυρήθηκαν βίαια για την κακοδιαχείριση όπως και στην Μαρτινίκα. Τίποτα, ωστόσο, δεν είναι ιδανικό: στη Γερμανία, στη Σουηδία αλλά και στον Καναδά εμφανίστηκαν κίτρινα γιλέκα με ρατσιστικά συνθήματα[8]….

Οι παραπάνω διαπιστώσεις συγκλίνουν στο συμπέρασμα πως η κοινωνική πραγματικότητα είναι πολύ σύνθετη για να κριθεί με βάση έναν τρόπο σκέψης και να καταλήξουμε σε απόλυτα θετικά ή αρνητικά συμπεράσματα. Ορισμένες κοιτάμε τα Κίτρινα Γιλέκα με ελπίδα, ορισμένες με απογοήτευση. Προσωπικά, νομίζω πως πρέπει να στεκόμαστε κριτικά: χωρίς να προβάλλουμε πάνω τους δικά μας μεγαλεπήβολα οράματα από την ασφάλεια της απόστασης, αλλά και αντίστροφα χωρίς να τα εξιδανικεύουμε φαντασιώνοντας ότι δεν τα διακρίνουμε κοντά μας. Σίγουρα δεν πρέπει να μας καταβάλλει αυτό που στη συζήτηση με την Κριστίν Ρος αναφέρεται ως «ποίηση της ήττας», που η Ρος θεωρεί ότι είναι «άλλη μια εκδοχή του πάθους για ήττα».

Αντί να δίνουμε έμφαση στη μελαγχολία του απολογισμού, ας οργανώσουμε τις δικές μας αντιστάσεις και υπερασπίσεις.

Σημειώσεις:

[1] Καραγεωργάκης, Σ. (2016). *Περιβαλλοντική Φιλοσοφία και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.* Αθήνα: Περιοδικό-Εκδόσεις Ευτοπία.

[2] Κλάιν, N. (2014). *Αυτό αλλάζει τα πάντα/ Καπιταλισμός εναντίον κλίματος.* Αθήνα: Λιβάνη.

[3] Κλάιν, N. (2014). *Αυτό αλλάζει τα πάντα/ Καπιταλισμός εναντίον κλίματος.* Αθήνα: Λιβάνη.

[4] Cohen, A. (2017). *Υπερασπιζόμαστε τα ζώα που σκοτώνουν τους καταπιεστές τους.* Αθήνα: κυαναυγή

[5] *Μια κριτική της αναρχικής ομάδας Salvador Segui για το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων* (22 Νοέμβρη 2018) Μετάφραση: δυσήνιος ίππος.

[6] Ρανσιέρ Ζ. *Οι Αρετές του μη Εξηγήσιμου-Σχετικά με τα Κίτρινα Γιλέκα.* Από τη συλλογή κειμένων «Κίτρινα Γιλέκα» εκδ. Βαβυλωνία (2019)

[7] Beyond Europe *Τα Κίτρινα Γιλέκα θριαμβεύουν; Τι συμβαίνει στη Γαλλία;* Από τη συλλογή κειμένων «Κίτρινα Γιλέκα» εκδ. Βαβυλωνία (2019)

[8] Εφημερίδα δρόμου Άπατρις: *Κίτρινα Γιλέκα: σχετικά με τη διασπορά της εξέγερσης* (13/12/2018)

Κίτρινα Γιλέκα – Συλλογή κειμένων (Περιεχόμενα & Σημεία Διάθεσης)

***Κίτρινα Γιλέκα – Συλλογή κειμένων*, εκδόσεις Βαβυλωνία, Αθήνα, Απρίλιος 2019, σελ. 96, ISBN 978-618-84114-1-8.**

Συγγράφουν: Ζακ Ρανσιέρ, Αντόνιο Νέγκρι, Lundimatin, Serge Quadruppani, Beyond Europe, Μιχάλης Λιανός, Αλέξανδρος

Σχισμένος, Στέφανος Μπατσής, 1η Συνέλευση των Συνελεύσεων.
Επιλογή κειμένων: Νίκος Ιωάννου, Ιωάννα-Μαρία Μαραβελίδη, Στέφανος Μπατσής, Αλέξανδρος Σχισμένος, Γιάβορ Ταρίνσκι
Μεταφράσεις: Χρήστος Καραγιαννάκης, Στέφανος Μπατσής, Αναστάσης Ταραντίλης, Νίκος Χριστόπουλος
Επιμέλεια: Ιωάννα-Μαρία Μαραβελίδη
Σχεδιασμός: Αδελφός Κουφίωνας

Τα σημεία διάθεσης ανακοινώνονται παρακάτω (η λίστα ανανεώνεται).

Τι είναι τα Κίτρινα Γιλέκα; Δεν μπορούμε εμείς, ως συντακτική της Βαβυλωνίας να μιλήσουμε εκ μέρους κάποιου κινήματος ενόσω ακόμη κινείται. Ούτε, βέβαια, μπορούμε να το αγνοήσουμε και να μην μιλήσουμε γι’ αυτό. Χρειάζεται να αναστοχαστούμε αυτά τα κινήματα, να δούμε ποια είναι η σύνδεσή τους και η σημασία τους για εμάς. Σκοπός του παρόντος τόμου είναι να θέσει τη βάση αυτού του αναστοχασμού σε έναν διάλογο με τα κείμενα των ανθρώπων που ζουν αυτό το κίνημα, που μετέχουν σε αυτό, που βιώνουν τη συλλογική πράξη που το αναδημιουργεί σε κάθε βήμα.

Οι εξεγέρσεις του 21ου αιώνα δεν δίνουν απαντήσεις, αντίθετα φέρνουν στο φως τα πραγματικά ερωτήματα. Παρακολουθούμε τα Κίτρινα Γιλέκα όχι σαν θεατές ενός αγώνα από την κερκίδα, αλλά ως ενεργοί συνένοχοι στην προσπάθεια της κοινωνίας να απεγκλωβιστεί από το κράτος και το κεφάλαιο, να σπάσει τα δεσμά της. Συζητώντας για τα Κίτρινα Γιλέκα συζητάμε για το παρόν και το μέλλον μας. Και πριν μιλήσουμε, αυτή τη φορά, είναι σωστό πρώτα να ακούσουμε.

“Θεωρούμε συνήθως ότι αυτό για το οποίο αξίζει να επαναστατήσουμε είναι η ξεκαθαρή αδικία, το να μην μπορείς να ζήσεις μια «κανονική ζωή». Μα αυτό για το οποίο αξίζει, εξίσου, να επαναστατήσουμε είναι η ίδια η κανονικότητα, ο τρόπος με τον οποίο πληρώνουμε τη «χαρά» και την «ευκαιρία» να ζήσουμε μια κανονική ζωή.”
Lundimatin

“Περισσότερο από κάθε άλλο κίνημα τα τελευταία χρόνια, το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων είναι η δράση των ανθρώπων που κανονικά δεν κινητοποιούνται: ούτε αντιπρόσωποι συγκεκριμένων κοινωνικών τάξεων ούτε ομάδες γνωστές που παραδοσιακά αγωνίζονται.”
Ζακ Ρανσιέρ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ
Τα Κίτρινα Γιλέκα & το Τέλος του Παραδοσιακού
Αλέξανδρος Σχισμένος

Τα Κίτρινα Γιλέκα θριαμβεύουν; Τι συμβαίνει στη Γαλλία;
Beyond Europe

Μπορεί η Μεσαία Τάξη να είναι Επαναστατική;
Lundimatin

Η Γαλλική Εξέγερση
Αντόνιο Νέγκρι

Η Εμπειριακή Πολιτική & τα Κίτρινα Γιλέκα ως «Λαός»
Συνέντευξη με τον Κοινωνιολόγο Μιχάλη Λιανό

Οι Αρετές του μη Εξηγήσιμου – Σχετικά με τα Κίτρινα Γιλέκα
Ζακ Ρανσιέρ

Τα Κίτρινα Γιλέκα & η Ανάγκη να πάρουμε πάλι τον Χρόνο μας
Serge Quadruppani

Η Κριστίν Ρος στο Roundabout του Κομερσύ
Στέφανος Μπατσής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
Κάλεσμα της **1ης Συνέλευσης των Συνελεύσεων** στο Κομερσύ

ΣΗΜΕΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ:

Αθήνα: Βιβλιοπωλείο Πολιτεία (Ασκληπιού 1-3), Εκδόσεις Έρμα (Ζωοδόχου Πηγής 68), Πρωτοπορία (Γραβιάς 3-5), Εναλλακτικό (Θεμιστοκλέους 37), Ναυτίλος (Χαρ. Τρικούπη 28), Οι Εκδόσεις των Συναδέλφων (Καλλιδρομίου 30), Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου (Ζαλόγγου 9), Βιβλιοπωλείο ΑΛΦΕΙΟΣ (Χαρ. Τρικούπη 22), Έναστρον Βιβλιοκαφέ (Σόλωνος 101), Επί Λέξει (Ακαδημίας 32 & Λυκαβηττού), Λοκομοτίβα cafe bar βιβλιοπωλείο (Μπόταση 7 και Σολωμού), Στέγη Bibliotheque (Θεμιστοκλέους 76), Πολυχώρος-Βιβλιοπωλείο "Κομμούνα" (Ιουλιανού 67, Βικτώρια), Little Tree Books (Καβαλλότι 2, Ακρόπολη), Μωβ Σκίουρος (Πλ. Αγίου Γεωργίου Καρύτση 3), Φωταγωγός (Κολοκοτρώνη 59Β, Στοά Κουρτάκη), Το Λεξικοπωλείο (Στασινού 13, Παγκράτι), Βιβλιοπωλείο "Αμόνι" (Ανταίου 2 & Δεινοχάρους 1, Πλατεία Μερκούρη – Άνω Πετράλωνα), Βιβλιοπωλείο "Λεμόνι" (Ηρακλειδών 22, Θησείο), Αυτοδιαχειριζόμενο Κυλικείο Νομικής, ΕΚΧ Nosotros (Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια), Κ*ΒΟΞ (Θεμιστοκλέους και Αραχώβης), Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Πέρασμα (Ζωοδόχου Πηγής και Ισαύρων), Βοτανικός Κήπος Πετρούπολης (Άλσος Αγίου Δημητρίου)

Πειραιάς: Ελεύθερος Κοινωνικός χώρος Φαβέλα (Ναυάρχου Βότση 11, Μικρολίμανο)

Θεσσαλονίκη: Μικρόπολις (Βενιζέλου & Β.Ηρακλείου 18), ΕΚΧ Σχολείο (Βασιλέως Γεωργίου & Μπιζανίου), Πρωτοπορία (Λ. Νίκης 3), Ακυβέρνητες Πολιτείες (Αλ. Σβώλου 28), Το Κεντρί (Δ. Γούναρη 22)

Γιάννενα: Ελεύθερος Κοινωνικός χώρος Αλιμούρα (Τσιριγώτη 14, εντός στοάς Σκόρδου), Βιβλιοπωλείο Αναγνώστης (Πυρσινέλλα 11)

Πάτρα: Πρωτοπορία (Γεροκωστοπούλου 31-33)

Αγρίνιο: ΛΕΣΧΗ ΒΙΒΛΙΟΥ – Μοσχονά Αλεξάνδρα (Αναστασιάδη Αβραάμ 2)

Γρεβενά: Βιβλιοπωλείο Αναγνώστου "Το Ασυναγώνιστον" (Μεγάλου Αλεξάνδρου 4)

Κοζάνη: Συνεταιριστικό Βιβλιοπωλείο (Ρήγα Φεραίου 10)

Κομοτηνή: Ελεύθερος Κοινωνικός χώρος Adelante (Κούλογλου 18)

Κρήτη: Ομάδα βιβλίου/αρχείου “Κιτάπι” στην Κατάληψη Ευαγγελισμού στο Ηράκλειο (θεοτοκοπούλου 18)

Κίτρινα Γιλέκα

Συλλογή κειμένων

Αλέξανδρος Σχισμένος
Beyond Europe
Lundimatin
Αντόνιο Νέγκρι
Συνέντευξη Μιχάλης Λιανός
Ζακ Ρανσιέρ
Serge Quadruppani
Στέφανος Μπατσής
1η Συνέλευση των Συνελεύσεων

ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ